പൂക്കൈത

കെ. ജി. എസ്.

പൂക്കൈത
കെ. ജി. എസ്.
(മലയാളം: കവിത)

© 2020, K. G. S.

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of River Valley Technologies.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020 and the cloud framework, Ithal (ഇതൾ). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike license for free download and usage.

Cover: Untitled, a painting by Humberto Antonio Muniz. The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation
JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014
URL: www.sayahna.org

പൂക്കൈത

വൃദ്ധൻ ഒറ്റയ്ക്ക് താമസം, ഒറ്റമുറിവീട്ടിൽ;
വൈക്കം കായലിന്റെ ഓരത്ത്.
എങ്ങുന്നോ എന്നോ വന്നൊരാൾ; സിദ്ധനോ
മുൻനക്സലൈറ്റോ മായാവിയോ.
കാണാൻ വരുന്ന പലരും.
ഭാവനയിൽ വൈക്കം പലരാക്കി വൃദ്ധനെ.
നിലാവത്ത് കായലിന് മേലേ ഉലാത്തുന്നൊരാൾ,
ചിലർ കണ്ടു.
കായൽക്കാറ്റിൽ ആ ജുബ
കാണാത്തോണിക്ക് പായ;
ചിലർ കണ്ടു. ചിതറി വൃദ്ധൻ
ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് കെട്ടുകഥകളിലേക്ക്.
കെടുന്നില്ലൊരു വീട്ടിലും
കെട്ടുകഥ വേവും അടുപ്പ്.

സ്കൂൾ വിട്ട് മടങ്ങും വഴി മൂന്നദ്ധ്യാപകർ
സാഹസികരായി: ഇന്നറിയണം നിജം.

രണ്ട്

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: സാറുമ്മാരെ, എന്റെ പേർ സംഭവൻ.
മുംബൈയിലും അഹമ്മാദാബാദിലും
തുണിമിൽത്തൊഴിലാളി.
ദത്താസാമന്ത് എന്ന ഡോക്ടർ സാബിന്റെ
യൂണിയനിലെ രണ്ടര ലക്ഷത്തിലൊരു കനൽ.
ഗുജറാത്തി, മറാത്തി, ഹിന്ദി, അന്ന് വശമായി.
എന്നെപ്പറ്റിപ്പറയാൻ ദലിത് കവി
യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ രീതിയാണെളുപ്പം:

എന്റെ കുലം അയ്യങ്കാളിയുടെ
തല ശംബൂകന്റെ
കൈ ഏകലവ്യന്റെ
മനസ്സ് കബീറിന്റെ
സ്വപ്നം നെരൂദയുടെ
വെളിവ് നീതിവംശത്തിന്റെ.
നേരം പോയ് നേരം പോയ് പാടി ഞാൻ
വിലങ്ങില്ലാ വാക്ക് വിതയ്ക്കാൻ കൂടി
തീണ്ടലില്ലാ കൂടൽ വളർത്താൻ കൂടി
ഓരുവെള്ളം പോലെ ദുർഭൃതം
ഭാവിക്കണ്ടത്തിലേക്കൊഴുകുന്നത് തടയാൻ കൂടി
രാജ്യം നീതിക്കവിതയാക്കാൻ കൂടി.

കൂട്ടക്കൊലയുടെ കാലത്ത്
ഗുജറാത്ത് ചോദിച്ചു:
ബീവീം മോളും വെന്തു; നിനക്കെന്ത് വേണം?
ചാവണോ കൈകാൽ വെട്ടി വിടണോ?
ഓടിയോടി വെറുപ്പിന്റെ തീപ്പുരയിൽ നിന്ന്
പുറത്തെത്തിയപ്പോൾ ഞാനൊരു പുകച്ചുരുൾ.
ഞാനെന്റെ മായൽ കാണുകയാണെന്ന് തോന്നി.
കോശങ്ങളിൽ ലോകമെഴുതിയ
ക്ഷോഭപ്രമാണങ്ങൾ മായുന്നെന്ന് തോന്നി.
എഴുത്തെല്ലാം മാഞ്ഞ കൽത്താളുമായി
എന്റെ മോശ മരുഭൂമിയിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടെന്ന് തോന്നി.
ഒറ്റപ്പെടലും കൊല്ലപ്പെടലെന്ന് തോന്നി.
ഏറ്റുവിളിക്കാനാള് വേണം
മുദ്രാവാക്യത്തിന് ജീവിക്കാൻ.
കൂട്ട് വേണം പാട്ടിന് ജീവിക്കാൻ.

പട്ടിക്കതിന്റെ വാൽ പിടികിട്ടുന്നില്ല;
എനിക്കെന്റെ മനസ്സും;
ആ സമരവട്ടത്തിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങി,
സൂചിപ്പെരുപ്പം കൊണ്ട്
നേരഭ്രമം ബാധിച്ച എന്റെ ഘടികാരം.

ആളിന്റെ തെളിമ നോക്കി
വാഴ്വിന്റെ എളിമ നോക്കി
പുസ്തകങ്ങളെ നോക്കി,
മനസ്സിലാകായ്കയിലും മതിപ്പ് തോന്നി,
മാഷന്മാർ മടങ്ങി.
കണ്ടോ കേട്ടോ മനസ്സിൽ നിന്ന
ഗാന്ധിയൻ/ മാർക്സിയൻ/അംബേദ്കേറിയൻ
ഛായകളിൽ കുടയൂന്നി,
വൃദ്ധന്റെ കൊമ്പും തുമ്പിയും ചെവിയും കാലും
വർണ്ണിച്ചും തർക്കിച്ചും മാഷന്മാർ
കടവത്തേക്ക് നടന്നു.

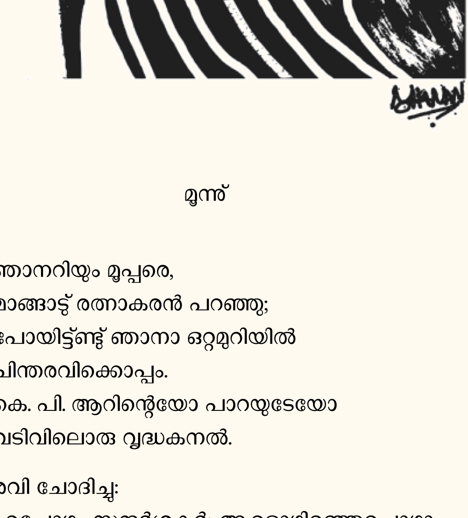

മൂന്ന്

ഞാനറിയും മൂപ്പരെ,
മാങ്ങാട്ട് രത്നാകരൻ പറഞ്ഞു;
പോയിട്ടുണ്ട് ഞാനാ ഒറ്റമുറിയിൽ
ചിന്തരവിക്കൊപ്പം.
കെ. പി. ആറിന്റെയോ പാറയുടേയോ
വടിവിലൊരു വൃദ്ധകനൽ.

രവി ചോദിച്ചു:
എപ്പോഴും സന്ദർശകർ; ആളൊഴിഞ്ഞെപ്പൊഴാ
കള്ളച്ചരിത്രത്തിനെതിരേ
നേർച്ചരിത്രമെഴുത്ത്?

വേണേൽ നേരം വേരിലും കായ്ക്കും, രവീ;
വേണംന്ന് തോന്നണം.
ആൾവരവ് വിശ്വാസ, സംശയ, വരവ്.
ഞാനത് രസിക്കുന്നു.
കാണുമ്പോൾ ഏകവചനം
കേൾക്കുമ്പോൾ ബഹുവചനം, വരുന്നവർ.
നേടുന്നു വരവേതിലും ഞാൻ, വൃദ്ധൻ ചിന്താസക്തൻ,
തത്വസുഖമെന്തെങ്കിലും;
തേടുന്നു പ്രത്യാശ, മൃത്യുഞ്ജയ രഹസ്യവും.
കോരുന്ന മീനെല്ലാം ചോരുന്നു
വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ വലിയ വലക്കണ്ണിയിലെങ്കിലും.

ആരും വരാനില്ലാത്തപ്പോൾ വരും
തോണിക്കാരന്റെ കൂക്ക്, സമയം തുഴയും
നീണ്ട് നീണ്ടൊരു വാക്ക്;
ഉച്ചഭാഷിണിയിലൂടെ വരും സക്കറിയയോ
ഇളയിടമോ കപിക്കാടോ ചുള്ളിക്കാടോ
രാജീവനോ സച്ചിയോ കാരശ്ശേരിയോ
സമയം തുറക്കും വെയിൽ.
നാളെ വരും ശ്രീരാമനും ക്യാമറയുമെന്നെ
വേറിട്ട കാഴ്ചയാക്കാനെന്നോർമ്മ വരും.
കായൽക്കയം മുഴക്കി വരും വാനമ്പാടി
ജീവനെരിഞ്ഞ് പാടി വരും രാപ്പാടി, വരും
ഉള്ളിലൊരു കിളി പാടും വാക്ക്, കവിത;
പൊയ് കീറും വജ്രം
നേരുറും ഉറവ
നാലും ആറും നാനോപ്പൊരുളുമാടും വാക്ക്.

കായലറിയുമാദ്യം
ഇരുളിന്റെ വെളിവിന്റെ വരവ്;
വാക്കിലറിയുമാദ്യം
ഭ്രാന്തിന്റെ പ്രിയത്തിന്റെ വരവ്.
ദുരന്ത ശുഭാന്തങ്ങൾ.
വെറുപ്പല്ല സ്നേഹത്തിന്റെ വിപരീതപദം
ഭ്രാന്തെന്ന് കേഴും ഭാഷ.
പെണ്ണും ദളിതും നീതിയും തെളിക്കപ്പെടുന്നത്
ബലിക്കുറ്റിയിലേക്കെന്ന് കാണിക്കും.
ആത്മഹത്യയ്ക്കുള്ള ഭ്രാന്തൻ തയ്യാറെടുപ്പിലാണ്
ലോകമെന്ന് തോന്നിക്കും.
ഞാനെന്നിൽ പതുങ്ങിയിരിക്കുന്നെന്ന്
തോന്നിക്കും.
ചരിത്രം കൊള്ളിവാക്ക് കൊണ്ടെന്നെ
പൊള്ളിക്കുന്നെന്ന് തോന്നും.
പകൽ വീഴ്ത്താനാവാഞ്ഞ വന്യമൃഗങ്ങളെ
ഗുഹയുടെ രാച്ചുമരിൽ ഞാൻ കോറി വീഴ്ത്തും.
പീഡിപ്പിച്ച ബോസിനെ പെൺവാക്ക്
നീതിമുനയിൽ തറച്ചെന്ന് കേൾക്കും.
പീഡനത്തുറുങ്കിൽ നിന്ന് നീതി
മോചിതസുന്ദരിയായി ഇറങ്ങി വരുന്നെന്ന് തോന്നും.
മുറ്റത്തൊഴിഞ്ഞ് നിൽക്കുന്ന
നിഴലിന്റെ മൌനത്തിലെ തീയുടെ തഴമ്പ്
സി. അയ്യപ്പന്റെ കഥ കാണിക്കും.
വരാനാരുമില്ലാത്തപ്പോളിങ്ങനെ മുനകളായ്
വന്നു തറയാറുണ്ടെന്റെ
രാക്കാതിൻ പനമ്പുവാതിലിൽ വാക്ക്.

നാല്

മനസ്സുരുകി ഞാൻ തുക്കാറാമിനോട് ചോദിച്ചു:
തുക്കാറാം,
ഈ വാക്കുകളോ നീ ചൂടുന്ന
ഒരേയൊരാഭരണം?
നിന്നെ ജീവിപ്പിക്കുന്ന
ഒരേയൊരന്നം?
നീയണിയുന്ന
ഒരേയൊരു വസ്ത്രം?
നീ വാരിവിതറുന്ന
ഒരേയൊരു ധനം?

അഞ്ച്

പറയില്ല ഞാൻ പൂക്കൈതയെ[1] സൂര്യനാക്കിയ
പഴയ പോരാട്ടം പാഴായെന്ന്; വേദികളിൽ
ആളിക്കുന്നുണ്ട് വിവേകികൾ
നേരം പോയ് നേരം പോയ് എന്ന
നീതിപ്പാട്ടിലെ തുല്യനീതിയുടെ എതിർജ്യോതി.

1. "അവരുടെ പൂക്കൈതയ്ക്ക് ഇവിടെ സൂര്യൻ എന്ന് തന്നെയാണ് അർത്ഥം."—കവിയൂർ മുരളി. ദലിത് ഭാഷ, പേജ് 106.

ഡ്രോയിങ്: വി. ആർ. സന്തോഷ്
ചിത്രങ്ങൾ: വി. മോഹനൻ

□

സച്ചിദാനന്ദൻ
പൂക്കൈതയെപ്പറ്റി

വാക്കനൽ വീട് പ്രതിവാര സാഹിത്യചർച്ചയിൽ (08-11-2020 രാത്രി 7.30) കെ. ജി. എസിന്റെ പൂക്കൈത എന്ന കവിതാ ചർച്ചയിലെ വിഷയാവതരണ പ്രഭാഷണത്തിന്റെ പാഠരൂപം:

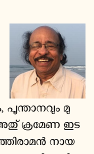

മലയാളത്തിലെ സഹൃദയർ എന്നും കൊണ്ടാടിയിട്ടുള്ളത് പുതിയ ലാവണ്യ ബോധവും, പുതിയ നീതിബോധവും സമന്വയിക്കുന്ന കവികളെയും കവിതകളെയും ആണ്. ഒരുപക്ഷേ, എഴുത്തച്ഛനും, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരും, പൂന്താനവും മുതൽ തന്നെ ഇത് ആരംഭിക്കുന്നുണ്ട്. അത് ക്രമേണ ഇടശ്ശേരിയിലും വൈലോപ്പിള്ളിയിലും കുഞ്ഞിരാമൻ നായരിലും ബാലാമണിയമ്മയിലും എത്തുകയും അവിടെനിന്നും വീണ്ടും മുന്നോട്ട് നീങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നത് നാം കാണുന്നു. ഈ പാരമ്പര്യത്തിൽ തന്നെ പെട്ട ഒരു കവിയാണ് കെ. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത നിരന്തരമായി ഭാഷയെയും ശൈലിയെയും കാവ്യ ലാവണ്യ സങ്കല്പത്തെയും പുതുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം തന്നെ നിരന്തരമായി പുതിയ ഒരു നീതി ബോധം സൃഷ്ടിക്കുകയും, സമകാലീന ലോകവും, അനുഭവവുമായി തന്റെ ഏറ്റുമുട്ടലുകളിൽ സജീവമാക്കി നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. കെ. ജി. എസിന്റെ കവിതകളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ പ്രത്യേകമായി പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു പ്രഭാഷണം ഇതിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഏറെ പറയുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല കവിതകളിലും കഥയുടെയും, നാടകത്തിന്റെയും ചലച്ചിത്രത്തിന്റെയും ഒക്കെ അംശങ്ങൾ കലർന്നിരിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതുവേ തന്നെ കവിതകൾ, പാട്ടുകൾ, നോവലുകൾ, ചലച്ചിത്രങ്ങൾ, ചരിത്ര സന്ദർഭങ്ങൾ ഇവയുടെയൊക്കെ ഓർമ്മകളുണർത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു തയ്യൽ ആണ് ആ കവിതയിൽ നാം കാണുക. പുതിയ നിരൂപണത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ പാഠാന്തരീയമായ കവിതകളാണ് അവ എന്നു പറയാം. Inter Textual ആയ കവിതകൾ. കാരണം അവ ഒരുപാട് ഓർമ്മകൾ—വായിച്ച പുസ്തകങ്ങളുടെയും കണ്ട സിനിമകളുടേയും ആസ്വദിച്ച കവിതകളുടെയും കേട്ട പാട്ടുകളുടെയും ഓർക്കുന്ന ചരിത്രസംഭവങ്ങളുടെയും ഒക്കെ ഓർമ്മകൾ—നമ്മുടെ മനസ്സിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നു. ആ ഓർമ്മകളിലൂടെയാണ് ആ കവിതകളുടെ Texture, അതിന്റെ നെയ്ത്ത്, അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഇഴയടുപ്പം രൂപപ്പെടുന്നത് എന്ന് പറയാം .

കെ. ജി. എസിന്റെ കാവ്യ രീതിക്കുള്ള നല്ല ഉദാഹരണമാണ് 'പൂക്കൈത' എന്ന കവിത. കെട്ടുകഥ കെടാത്ത അടുപ്പുകൾ ഇന്നും വീടുകളിലുണ്ട് എന്ന പ്രസ്താവത്തോടെ ആരംഭിക്കുന്ന പൂക്കൈത ഒരു വൃദ്ധനെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള ഐതിഹ്യത്തിൽ ആരംഭിച്ച് ക്രമേണ പൂർവ ചരിത്രത്തിലേക്കും, സമകാല ചരിത്രത്തിലേക്കും നീങ്ങുന്നത് നാം കാണുന്നു. ജനങ്ങൾക്ക് വൈക്കത്തു വന്നു താമസിക്കുന്ന ആ വൃദ്ധൻ ആരെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ചിലർ അയാളിൽ ഒരു സിദ്ധനെ കാണുന്നു. ചിലർ ഒരു മായാവിയെ കാണുന്നു. ചിലർ അയാൾ ഒരു പഴയ നക്സലൈറ്റ് ആണോ എന്ന് സംശയിക്കുന്നു. ഇത് കേരളീയതയുടെ ഒരു സവിശേഷതയാണ് എന്നു പറയാം. കാരണം നക്സലൈറ്റുകൾ മായാവികളായും മായാവികൾ നക്സലൈറ്റുകളായും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഒരു കാലത്തു നോക്കുമ്പോൾ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരത്തിൽ ഒരു സങ്കല്പം ബോധപൂർവ്വമോ അല്ലാതെയോ പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു കാലത്തിരുന്നു നോക്കുമ്പോൾ ഇത് വളരെ സ്വാഭാവികമായി തന്നെ തോന്നാവുന്നതാണ്. അയാൾ സിദ്ധൻ ആണെന്നും നിലാവത്ത് കായലിനു മീതെ ഉലാത്തുന്നത്—ഗലീലി കടലിനു മീതെ ക്രിസ്തു എന്നപോലെ—ഉലാത്തുന്നത് കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അവകാശപ്പെടുന്നവരുണ്ട്. അദൃശ്യമായ ഒരു തോണിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജുബ്ബ പായ ആകുന്നു എന്ന് കരുതുന്നവരുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ജനഭാവനയെ സ്പർശിക്കുകയും, വളർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന എന്തോ ഒന്ന് ആ വൃദ്ധന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ നാട്ടുകാർ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട് എന്നത് വ്യക്തമാണ്. എന്നാൽ ഇതിന്റെ സത്യമറിയാൻ വരുന്നത് മൂന്ന് അധ്യാപകരാണ്. മൂന്ന് എന്ന എണ്ണം ഒരുപക്ഷേ, പ്രധാനമാണ്.

അതു ക്രിസ്തുവിനെ കാണാൻ എത്തുന്ന മൂന്ന് ജ്ഞാനികളെ പെട്ടെന്ന് ഓർമിപ്പിക്കും. ബൈബിൾ വായിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും—ഇല്ലെങ്കിൽ പോലും—നമ്മുടെ സാധാരണ ജ്ഞാന പരിധിക്കുള്ളിലാണ് കിഴക്കു നിന്നു വന്ന മൂന്നു ജ്ഞാനികളെക്കുറിച്ചുള്ള കഥ. അങ്ങനെ മൂന്ന് അധ്യാപകർ ജ്ഞാനികൾ കൂടിയാണ് എന്ന് കൂടി ഓർക്കുക. അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ വരികയാണ്—നേരെന്താണ് എന്ന് അറിയാൻ വേണ്ടി.

തന്റെ പേര് അദ്ദേഹം പറയുന്നത് 'സംഭവൻ' എന്നാണ്. സംഭവൻ എന്നുപറഞ്ഞാൽ വേണമെങ്കിൽ 'ആഗന്തുകൻ' എന്നു പറയാം. എനിക്ക് പെട്ടെന്ന് ഓർമ്മ വന്നത് സത്യജിത് റായിയുടെ 'ആഗന്തുക്' എന്ന ചലച്ചിത്രമാണ്. കാരണം 'യാദൃച്ഛികമായി ഭവിച്ചവൻ' അല്ലെങ്കിൽ 'ഭവിച്ചു പോയവൻ' എന്ന ഒരു അർത്ഥമാണ് അതിനു പൊതുവായിട്ടുള്ളത്. യാദൃച്ഛികമായി വന്നു പെട്ടവൻ എന്ന ഒരു അർത്ഥവും അതിനു കല്പിക്കാം. റേയുടെ സിനിമയിൽ അത്തരത്തിലല്ല ഒരു അർത്ഥമാണ് അതിനുള്ളത്. ഇവിടെ അതിനെ ചരിത്രവുമായി നമുക്ക് ബന്ധപ്പെടുത്താം. ഒരു കാലത്തിന്റെ സൃഷ്ടി, ഒരുകാലത്ത് സംഭവിച്ചുപോയ—സ്വാഭാവികമായി എന്നപോലെ സംഭവിച്ചുപോയ—ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നിലയിലാണ് ഇവിടെ ആ മനുഷ്യൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. തൊഴിലാളികളെ പാർട്ടികൾക്ക് അതീതമായി സംഘടിപ്പിച്ച ഡോക്ടർ സാമന്തിന്റെ ബോംബെയിലെ textile യൂണിയൻ അംഗമായിരുന്ന ഒരു മിൽ തൊഴിലാളിയായിരുന്ന അയാൾ എന്ന് സംസാരത്തിലൂടെ ക്രമേണ നമുക്ക മനസ്സിലാകുന്നു. നമുക്കറിയാം ദത്താ സാമന്ത്, ഒരുപക്ഷേ, ഖനി തൊഴിലാളികളെ സംഘടിപ്പിച്ച ശങ്കർ ഗുഹാ നിയോഗിയെ പോലെ, ഇന്ത്യൻ ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു തിളക്കമുറ്റ ഏടാണ് എന്ന്. രണ്ടു ലക്ഷം അംഗങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു ആ Textile യൂണിയനിൽ.

അന്നാണ് താൻ ഹിന്ദിയും മറാഠിയും ഗുജറാത്തിയും പഠിച്ചതെന്ന് സംഭവൻ പറയുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം പറയുന്നത് തന്നെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാൻ ഏറ്റവും എളുപ്പം ഒരുപക്ഷേ, യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ ഭാഷയിലാണ് എന്നാണ്. യശ്വന്ത് വഗേല ഗുജറാത്തിലെ പ്രശസ്തനായ ദളിത് കവിയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഐഡന്റിറ്റി' എന്ന കവിതയാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. ആ 'ഐഡന്റിറ്റി' എന്ന കവിത അത് മലയാളത്തിലാക്കിയാൽ ഏതാണ്ട് ഇങ്ങനെ ഇരിക്കും.

> 'ഇവിടെ അവർക്കറിയാം ഞാൻ ആരെന്ന്
> എങ്കിലും അജ്ഞത ഭാവിച്ച് അവരെന്നോട്
> ചോദിക്കുന്നു, താങ്കളാരാണ്?
> ഞാൻ അവരോട് പറയുന്നു
> എന്റെ ശിരസ്സ് ശംബൂകന്റേത്
> ഈ കൈകൾ ഏകലവ്യന്റേത്
> ഈ ഹൃദയം കബീറിന്റേത്
> ഞാൻ ജാബാലി സത്യകാമൻ ആണ്. പക്ഷേ,
> ഈ കാണികൾക്ക് ഇന്നും അയിത്തമാണ്.
> ഇന്ന് ഞാനൊരു മനുഷ്യനാണ് അതുപോരേ?
> ആട്ടെ, നിങ്ങളാരാണ്?'

ഇങ്ങനെയാണ് ആ ഐഡന്റിറ്റി എന്ന കവിത പോകുന്നത്. പോകുകയല്ല ഇത്രയേ ഉള്ളൂ ആ കവിത വാസ്തവത്തിൽ. യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ മറ്റ് പല കവിതകളും കേൾക്കുമ്പോൾ അല്ലെങ്കിൽ ഓർക്കുമ്പോൾ ഓർമ്മ വരുന്നുണ്ട് പ്രത്യേകിച്ച് ഒന്നു രണ്ടു കവിതകളിൽ. 'മമ്മി' എന്ന ചെറിയ കവിതയുണ്ട്. മമ്മി എന്ന് പറഞ്ഞാൽ പണ്ട് പിരമിഡുകളിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ, ഫറവോമാരുടെ ശവങ്ങൾ രാജാക്കന്മാരുടെയും, രാജ്ഞിമാരുടെയും ശവങ്ങൾ. മമ്മി എന്ന കവിത ഇങ്ങനെയാണ്.

> 'നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ കല്ലുകൾ ഞങ്ങളുടെമേൽ
> കൂട്ടിക്കൂട്ടി വെച്ച കണ്ണീരിന്റെ പിരമിഡ്
> ഇന്നിവിടെ ഞങ്ങൾ മമ്മികൾ
> നിലവിളികൾ നിറച്ചു വെച്ചവർ, പക്ഷേ
> സ്വന്തം ആലകളിൽ
> പണിയായുധങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നവർ.'

വളരെ ചെറിയ കവിതകളാണ് മിക്കതും. യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ, അതുപോലെ, 'ക്രിസ്തു കരിശിൽ' എന്ന ഒരു കവിതയുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ ഒരു വാചകമേ ഉള്ളൂ അത്.

> "അവനെ ഇറക്കു ഇറക്കു അവനെ
> ഇത്രയും വർഷം ആ കരിശിൽ
> അവൻ എന്തെടുക്കുകയായിരുന്നു".

ഞാൻ ഈ മൂന്നു കവിതകൾ എടുത്തുപറഞ്ഞത് യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ ഒരു കാവ്യലോകത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു സൂചന നല്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ്. അതിൽ നിറയെ പീഡനത്തിന്റെ ഓർമ്മകളാണ്, സ്വത്വ നഷ്ടത്തെ കുറിച്ചുള്ള വിലാപങ്ങളാണ്, മനുഷ്യനാകാനുള്ള നിരന്തരങ്ങളായ സമരങ്ങളാണ്. അത്തരത്തിലുള്ള കവിതകളാണ് യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ കവിത. ഒരുപക്ഷേ, ഒരു വലിയ അളവോളം ദളിത് കവിതകളുടെ പൊതുസ്വഭാവമാണെന്നും പറയാം. നിങ്ങൾക്ക് അറിയുന്ന പോലെ, മറാഠിയിലാണ് ദളിത് കവിത ആദ്യമുണ്ടാകുന്നത്. മറാഠിയിൽ നിന്ന് പിന്നീടു ഗുജറാത്തിയിലേക്ക് വരുന്നു. പിന്നീട് അത് ഇന്ത്യയിലെ പന്ത്രണ്ടോ പതിനാലോ ഭാഷകളിൽ വളരെ ശക്തമായ രീതിയിൽ തന്നെ ദളിത് കവിതയുടെ സാന്നിധ്യമുണ്ട്. കവി ഇവിടെ വെയ്ക്കുന്നത് വളരെ പ്രസക്തമാണ് എന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. കാരണം 'സംഭവൻ' പറയാനുള്ള കാര്യങ്ങളുമായി ആ കവിതയുടെ സാരത്തിന് വലിയ ബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ട്. 'പക്ഷേ, സ്വപ്നം നെരൂദയുടെ വെളിവ് നീതി വശത്തിന്റെ'. ഇത് വഗേലയുടെ കവിതകളിൽ ഉള്ളതല്ല. അതു കെ. ജി. എസ്. കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതാണ്. അങ്ങനെ വഗേലയുടെ കവിത ഒരർത്ഥത്തിൽ തന്റെ കൂടി കവിതയാക്കി അദ്ദേഹം മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു.

മൂന്നാമത്തെ ഭാഗത്ത് കേരളത്തിലെ ചില വ്യക്തികൾ തന്നെ കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. മങ്ങാട്ട് രത്നാകരൻ കടന്നു വരുന്നുണ്ട്, ചിന്തരവിക്കൊപ്പം താനവിടെ പോയിട്ടുണ്ട് എന്ന് മങ്ങാട്ട് രത്നാകരൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഈ രണ്ട് പേരുകളും നമുക്ക് വളരെ പരിചിതങ്ങളാണ്. ഒരു സാധ്യതപോലുമാണ്, കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, കാരണം രത്നാകരൻ കേരളം മുഴവൻ നടന്ന് ആളുകളുടെ അഭിമുഖം നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള കവിയും എഴുത്തുകാരനും കൂടിയായ മാധ്യമപ്രവർത്തകനാണ്. ചിന്ത രവിയാകട്ടെ, കേരളത്തിലൂടെ മുഴവൻ യാത്ര നടത്തി ഒരു വലിയ പരമ്പരതന്നെ ഏഷ്യാനെറ്റിനുവേണ്ടി ചെയ്ത ഒരാളാണ്. അതുകൊണ്ട് അതൊരു സാധ്യമായ രണ്ടു പേരുകൾ തന്നെയാണ് കവി നിശ്ചയമായിട്ടും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. അപ്പോൾ അവർ പെട്ടെന്ന് ഓർക്കുന്നത് കെ. പി. ആറിനെയാണ് അല്ലെങ്കിൽ നിക്കോനാർ പാർറയെ, ചിലിയിലെ മഹാകവിയായ നിക്കോനാർ പാർറയെ ഓർക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് അവർ പറയുന്നത്, ഇവിടെ കവിയും പറയുന്നത്, ഒരു വൃദ്ധകനൽ എന്നാണ്. വാർദ്ധക്യമേറിയിട്ടും തീകെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കനൽ, ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന അനേകം വിപ്ലവകാരികളെക്കുറിച്ച് പറയാവുന്ന ഒരു പ്രയോഗമാണത്. ഒരു കാലത്ത് ജീവിതകാലം മുഴവൻ വിപ്ലവത്തിനുവേണ്ടി ബലികൊടുക്കുകയും, ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിക്കുകയും ഇന്നും ഉള്ളിൽ ആ കനൽ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒട്ടേറെ ആളുകൾ ഇന്ന് ഇന്ത്യയിൽ പലയിടത്തുമായി ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. അപ്പോൾ തുടർന്ന് ആ വൃദ്ധനെ സന്ദർശിക്കുന്നതിനവേണ്ടി സന്ദർശകരുടെ ഒരു തിരക്കുണ്ടാകുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനയും ഈ ഭാഗത്ത് വരുന്നുണ്ട്. എഴുപതുകളുടെ പല ചരിത്രങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് എന്ന് നമുക്കറിയാം. ആ തരത്തിലുള്ള ഒന്നായിട്ടാണ് നമുക്ക് വൃദ്ധനെക്കുറിച്ചുള്ള പലതരത്തിലുള്ള വിക്ഷണങ്ങൾ കാണേണ്ടത് തോന്നുക. കാരണം എഴുപതുകളുടെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും രീതിയിൽ പരോക്ഷമായോ പ്രത്യക്ഷമായോ പങ്കെടുത്തയാളുകളും പങ്കെടുക്കാത്തയാളുകളും ഒക്കെത്തന്നെ ആ കാലത്തെക്കുറിച്ച് തങ്ങളുടെ ഓർമ്മകൾ എന്നപോലെ ഒരുപാട് എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ചില കഥാപാത്രങ്ങൾ കാണും, ചില കഥാപാത്രങ്ങൾ കാണില്ല. എനിക്ക് അത് വായിച്ചപ്പോൾ പെട്ടെന്ന് ഓർമ്മ വന്നത്, ഞങ്ങൾ കയ്യൂരിൽ പോയതാണ്. ജോൺ എബ്രഹാമും ബി. രാജീവനമെല്ലാം അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. കയ്യൂരിലെ കർഷകവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു സിനിമയെടുക്കാൻ പോയതും അതിന്റെ തിരക്കഥ എഴുതിയതുമാണ് എനിക്ക് പെട്ടെന്ന് ഓർമ്മ വന്നത്. കാരണം അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ, ആദ്യം ഒരൊറ്റ കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയായിരുന്നത് രണ്ട് കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികളായി മാറിയിരുന്നു. രണ്ടല്ല, അതിനുശേഷം പല പല ചെറുചെറു പാർട്ടികളുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് ഓരോരുത്തരെ കാണുമ്പോഴും അവർ പറയുന്ന കയ്യൂരിന്റെ കഥയിൽ മറ്റേ പാർട്ടിയിൽ ആളുകളുണ്ടാവില്ല. ഇത് ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായ പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ള അനുഭവമായിരുന്നു. റാഷമോൺ കാണുന്നതുപോലുള്ള ഒരുതരം അനുഭവമായിരുന്നു. പല കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ നിന്നാണ് ആളുകൾ കയ്യൂർ അനുഭവത്തെ ഓർത്തെടുത്തത്. ഓരോരുത്തരുടെയും ആഖ്യാനം അവർക്കിഷ്ടമില്ലാത്ത ആളുകളെ വിട്ടുകളഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ഒരാഖ്യാനമായിരുന്നു.

ആ തരത്തിലുള്ള അനേകം ചരിത്രങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ അനുഭവങ്ങൾ, സ്മരണകൾ എഴുപതുകളെക്കുറിച്ചും കേരളത്തിൽ, മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്ന് നമുക്ക് അറിയാം. അത് പലപ്പോഴും കപട ചരിത്രങ്ങളാണ്. അപ്പോൾ നേർചരിത്രമെഴുതാൻ ആളില്ലാതായി മാറുന്നു. കാരണം ചരിത്രമെഴുതേണ്ട ആളുകളെല്ലാം, അനുഭവിച്ച ആളുകൾപോലും പല വിഭാഗങ്ങളായി വേർപിരിയുമ്പോൾ അവർ എഴുതുന്ന ചരിത്രത്തിൽ അവർക്കിഷ്ടപ്പെടാത്ത ആളുകൾ ഇല്ലാതായിപ്പോവുന്നു. യഥാർത്ഥമായ ചരിത്രം ഒരിക്കലും എഴുതപ്പെടാതെ പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. എങ്കിൽപ്പോലും ആളുകളുടെ നിരന്തരമായ വരവ് അയാൾക്ക് രസിക്കുന്നുണ്ട്, ഈ സംഭവന് രസിക്കുന്നുണ്ട്. ആരുടെയെങ്കിലും കയ്യിൽ മൃത്യുഞ്ജയമന്ത്രം ഉണ്ടായാലോ എന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് അയാൾക്ക് ഇപ്പോഴും ഉള്ളത്. കാലത്തെ മുഴവൻ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന, ചരിത്രത്തെ മുഴവൻ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന മരണത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്താനുള്ള മന്ത്രം ആരുടെയെങ്കിലും, ഏതെങ്കിലും സന്ദർശകന്റെ കയ്യിലുണ്ടാവും എന്ന പ്രതീക്ഷ അപ്പോഴുമുണ്ട്. എന്തെങ്കിലും ഒരു തത്വത്തിന്റെ സുഖം, പ്രത്യാശയുടെ കനൽ, അത് അവർ കൊണ്ടുവരുമെന്ന പ്രതീക്ഷ അയാൾക്ക്, അല്ലെങ്കിൽ ആ തരത്തിലുള്ള ആളുകൾക്ക് മുഴവൻ, ഇന്നും ബാക്കിയുണ്ട്.

എങ്കിലും കോരുന്ന മീനെല്ലാം വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ വലയിൽ നിന്നും ചോരുന്ന എന്നാണ് അയാൾ അനുഭവം പറയുന്നത്. ഒന്നുംതന്നെ തന്നെ സഹായിക്കുന്നില്ല, ഈ സന്ദർശകർ പറയുന്ന കഥകളോ, അവർ ഓർത്തെടുക്കുന്ന സംഭവങ്ങളോ ഇതൊന്നും ആത്യന്തികമായി തന്നെ സഹായിക്കുന്നില്ല എന്നും തന്റെ വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ വലയിൽ ആ മീനുകൾ ഒന്നുംതന്നെ നിൽക്കുന്നില്ലെന്നും എല്ലാംതന്നെ മറന്നുപോകുന്ന താൽക്കാലികങ്ങളായ സിദ്ധാന്തങ്ങളോ പ്രത്യാശകളോ മാത്രമാണെന്നും കഥാപാത്രത്തിന് ബോധ്യമാകുന്നു. ഇത് വായിക്കുമ്പോൾ എനിക്ക് ഓർമ്മവരിക, ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ മറ്റൊരു കവിതയാണ്. 'വരും വരും എന്ന പ്രതീക്ഷ', ഇനിയാരെങ്കിലും വരാനുണ്ടോ? അങ്ങനെ ചോദിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആ കവിത, അത് കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നതെങ്കിലും ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചാണ്, പലതരത്തിൽ ആളുകൾ വന്നുപോകുന്നു ഇവിടെ. നമ്മളെ കീഴ്പ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, നമ്മളെ അടിമകളാക്കിക്കൊണ്ട്, പലയാളുകൾ വരികയും പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. പിന്നെ പ്രത്യാശകൾ തരുന്ന പലയാളുകളും പാർട്ടികളും വരികയും പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇനിയും ആരെങ്കിലും വരാനുണ്ടോ? ആരാണ് ഇന്ന് ബലിക്കു കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നത്. ഇത്രയധികം ആടുകളിൽ ഏത് ആടിനെയാണ് ഇന്നത്തെ ബുദ്ധന്റെ കാരുണ്യത്തിന് രക്ഷിക്കാനാവുക എന്ന ഒരു ഭയപ്പെടുത്തുന്ന ചോദ്യം ആ കവിതയിൽ നിന്നുയരുന്നുണ്ട്. ഇനിയാരെങ്കിലും വരാനുണ്ടോ? എന്ന ചോദ്യം ഈ കവിതയിൽ ഒരർത്ഥത്തിൽ വീണ്ടും ഉയരുന്നുണ്ട് എന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ആരും വരാത്തപ്പോഴുള്ള ഒരു തോണിക്കാരന്റെ ദുഃഖംപോലെ, സമയം ഇഴയുന്ന ഒരു നീണ്ട വാക്കുപോലെ, ഉച്ചഭാഷിണിയിലൂടെ ആശയുടെ വെയിൽ നൽകുന്നവർ, അങ്ങനെ ആരെങ്കിലുമൊക്കെ വരുമോ എന്ന പ്രത്യാശയാണ് ഈ വൃദ്ധനെ ഇപ്പോഴും ജീവിപ്പിക്കുന്നത്. അവിടെ കുറച്ച് മലയാളികളുടെ പേരും പറയുന്നുണ്ട്. ഇന്നും പ്രത്യാശ നൽകാൻ ശ്രമിക്കുന്ന, ഈ ഇരുട്ടിലും അങ്ങിങ്ങ് ചെറിയ ചെറിയ വെളിച്ചങ്ങളെങ്കിലും വിടരാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കുറച്ച് കുറച്ച് മനുഷ്യരുടെ പേരുകൾ, സൈദ്ധാന്തികരുണ്ട്, അതിൽ പലതരത്തിൽ പ്രതിരോധം തീർക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഒരർത്ഥത്തിൽ നിസ്സഹായരായ കുറേ വ്യക്തികളുണ്ട്. അവരുടെയൊക്കെ പേരുകൾ ഇവിടെ കവി പറയുന്നുമുണ്ട്. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വി. കെ. ശ്രീരാമനും വരുന്നുണ്ട്. വേറിട്ട കാഴ്ചകളായി വി. കെ. ശ്രീരാമൻ. എപ്പോഴാണ് ഒരു വേറിട്ട കാഴ്ചയായി താനും മാറുക എന്ന ഒരു ഫലിതം കലർന്ന തോന്നൽ ഈ വൃദ്ധനുണ്ടാവുന്നുണ്ട്. വി. കെ. ശ്രീരാമൻ മനോഹരമായ പരമ്പരയിലൂടെ കാണിച്ചുതന്നത് നാം പരിചയപ്പെടാത്ത കുറേ വ്യക്തിത്വങ്ങളെയാണ്. സവിശേഷതയുള്ള ഒരുപാട് വ്യക്തിത്വങ്ങളെയാണ്. അത്തരത്തിൽ താനും ഒരു വേറിട്ട കാഴ്ചയായി മാറുമോ? കാരണം ഇത് സ്പെക്ടക്കിളുകളുടെ കാലമാണ്. കാഴ്ചകളുടെ കാലമാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ആളുകളെ തേടി പത്രപ്രവർത്തകരും ടെലിവിഷൻ ചാനലുകാരും ഏതുസമയവും തേടിയെത്തിയേക്കാം. അവരുടെ കഥകൾക്കുള്ള ഒരു വിഷയം മാത്രമായി താൻ മാറിയേക്കാം. അങ്ങനെ താനും അവരിലൊരാളായി, അത്തരത്തിലൊരു വിചിത്രമായ കഥാപാത്രമായി മാറിപ്പോകുമോ എന്ന ഭയം അയാൾക്കുണ്ട്.

നാമിപ്പോഴും കാണാറുണ്ട്, ചില മാസികകളിലൊക്കെ പഴയ ആളുകളെ പോയി കണ്ടിട്ട് അഭിമുഖസംഭാഷണം നടത്തുന്നത്. കുന്ദ സന്യാലിനോട് സംസാരിക്കുക, പണ്ട് നക്സലൈറ്റ് വിപ്ലവത്തിൽ പങ്കെടുത്ത ഇന്ത്യയിൽ എവിടെയെങ്കിലും താമസിക്കുന്ന വ്യക്തികളോട് സംസാരിക്കുക, അതിന്റെ ഓർമ്മകൾ പങ്കവയ്ക്കുക. അതൊക്കെ ഒരു ലജന്റ് പോലെയാണ് നാം കേൾക്കുന്നത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ നടന്ന കാര്യങ്ങളെപ്പോലെയല്ല, അല്ലെങ്കിൽ നമ്മളുടെ ഭാവി വാർത്തെടുക്കേണ്ട മഹാസ്വപ്നങ്ങൾ കൊണ്ടുനടന്ന മനുഷ്യരുടെ പൊള്ളുന്ന ജീവിത കഥകൾ എന്ന നിലയ്ക്കല്ല, ഐതീഹ്യങ്ങൾ പോലെ, കെട്ടുകഥകൾ പോലെ, അത് നാം കേട്ടിരിക്കുന്നു. ആ കഥാപാത്രങ്ങളെ വിചിത്രരൂപികളെപ്പോലെ നാം തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആ തരത്തിൽ ഒരു കാലം, ഞാൻ നേരത്തെ പറഞ്ഞതുപോലെ സ്പെക്ടക്കിളുകളുടെ കാലം, എല്ലാം കെട്ടുകാഴ്ചകളാവുന്നു. ഈ ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങളുടെ വരവോടുകൂടി എല്ലാം കെട്ടുകാഴ്ചകളായി മാറുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ബോദ്രിലേർ പോലുള്ള ചിന്തകർ നമ്മോട് വീണ്ടും വീണ്ടും പറഞ്ഞുതന്നിട്ടുണ്ട്, എല്ലാം കെട്ടുകാഴ്ചകളാകുന്നു, യുദ്ധംപോലും കെട്ടുകാഴ്ചകളാകുന്നു. ഇറാൻ-ഇറാഖ് യുദ്ധമാണ് ആദ്യത്തെ, കെട്ടുകാഴ്ചയായി മാറിയ യുദ്ധം എന്ന് അദ്ദേഹം ഒരിടത്ത് പറയുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെതന്നെ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള ഒരു ഇമേജ് എനിക്ക് ഓർമ്മ വരുന്നത് കസേരയിലിരുന്നുകൊണ്ട് വൈദ്യുതി പോയിക്കഴിഞ്ഞിട്ടും ഒഴിഞ്ഞ ടെലിവിഷൻ സ്ക്രീനിലേക്ക് തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യൻ. മനുഷ്യരെല്ലാവരും ഇതുപോലെയായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കാഴ്ചകൾ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനുഷ്യർ. ഒന്നിലും പങ്കെടുക്കാത്ത മനുഷ്യർ. ആരും പങ്കെടുക്കുന്നില്ല, ആരും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല, എല്ലാവരും കാണുകയാണ്. കാണുകയും, ഒരുപക്ഷേ, കയ്യടിക്കുകയും, ചെയ്തേക്കാം.

എഴുപതുകളിലും നാമത് കണ്ടു, സാംസ്കാരികവേദി ഉണ്ടാവുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ ആ കാലത്തെ വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുമ്പോൾ ആളുകൾ ധാരാളമായിട്ട് അവരുടെ നാടകങ്ങൾ കാണാൻ വന്നു, കവിതകൾ കേൾക്കാൻ വന്നു, പലരും വന്ന് കയ്യടിച്ചു. പലരും അവരെക്കുറിച്ച് പ്രശംസിച്ചുകൊണ്ട് എഴുതുകയും കവിതകൾ രചിക്കുകവരെ ചെയ്തു. പക്ഷേ, ആരുംതന്നെ അതിൽ പങ്കെടുക്കാനുണ്ടായിരുന്നില്ല, വളരെ കുറച്ചുപേരേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. കാണികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു കളിയായി അവസാനം ആ മഹാവിപ്ലവസംരംഭം അവസാനിച്ചു. അതുപോലെ ഒരു വിചിത്ര കഥാപാത്രമായി താനും മാറുമോ എന്ന് സംഭവൻ സ്വയം വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും പ്രതീക്ഷകൾ പൂർണ്ണമായും അറ്റുപോകുന്നില്ല. വാനമ്പാടി, രാപ്പാടി, നണ കീറുന്ന വജ്രം, ആറും നാലും ആട്ടുന്ന വാക്ക്, ഇത് എവിടെയാണ് ഉള്ളത്? എവിടെയാണ് സംഗീതം ബാക്കിയുള്ളത്? എവിടെയാണ് അസത്യത്തെ കത്തിക്കീറുന്ന വജ്രായുധമുള്ളത്? എഴുത്തച്ഛനിൽ കാണാം: ചക്കിൽ എത്രയാട്ടും എന്ന ചോദിച്ചപ്പോൾ, പത്തവതാരങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ, എന്റെ ചക്കിൽ നാലും ആറും ആട്ടും എന്ന് പറയുന്നതായിട്ട്. ആ തരത്തിലുള്ള ശബ്ദം എവിടെ നിന്നാണ് വരുന്നത്? പ്രത്യാശ എവിടെ നിന്നാണ് വരുന്നത് എന്ന് സംഭവൻ നിരന്തരം നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇരിക്കുന്നുണ്ട്.

അതോടൊപ്പംതന്നെ സയൻസും ആത്മീയതയും തമ്മിലുള്ള ഒരു പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ള ബന്ധത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു വാക്കും അതിലുണ്ട്: നാനോപൊരുൾ! പൊരുൾ എന്ന വാക്ക് നമുക്കറിയാവുന്നതുപോലെ പഴയകാലം മുതൽ പരമാത്മാവിന് ഉപയോഗിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ള ഒരു വാക്കാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും ശ്രീനാരായണ ഗുരുവിന്റെ കവിതയിലൊക്കെ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന വാക്കാണ്, തമിഴിലെ ശൈവകവിതയിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന വാക്കാണ് ഈ പൊരുൾ. ഈ പൊരുളിനെ നാനോ സാങ്കേതികവിദ്യയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രയോഗം—ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ അത്ഭുതകരമായ ആത്തരത്തിലുള്ള അനേകം പ്രയോഗങ്ങളുണ്ട്—അതിലൊന്നാണ് നാനോപ്പൊരുൾ എന്നെനിക്ക് തോന്നുന്നു. കാരണം നാനോ എന്നു പറയുമ്പോൾ അതിലൊരു സൂക്ഷ്മതയുണ്ട്. സൂക്ഷ്മതയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ശാസ്ത്രമാണത്. എവിടെയാണ് ഈ സൂക്ഷ്മമായ പൊരുൾ? പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മമായ സ്വരൂപം എവിടെയാണ്? അല്ലെങ്കിൽ വരാനിരിക്കുന്ന വിപ്ലവത്തിന്റെ ലഘുവായ കാഴ്ചയെങ്കിലും എവിടെയാണിരിക്കുന്നത് എന്നതുള്ളൊരു ചോദ്യവും—അതോടൊപ്പംതന്നെ ശാസ്ത്രവും ആത്മീയതയും തമ്മിൽ പരസ്പര വിരുദ്ധമായ കാര്യങ്ങളല്ല എന്ന ഒരു സൂചനയും—ഒരു ചിന്തയുടെ അംശവും ആ വരിയിൽ ഉണ്ട് എന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.

അതുപോലെ കായൽ ഇരുളിന്റെ വരവറിയുംപോലെ കവിത അറിയുന്നു, സ്നേഹവും കിറുക്കും വരുന്നത് എന്ന് ഒരു വരിയിൽ പറയുന്നുണ്ട്. ഇരുട്ടിന്റെ വരവ് ആദ്യമറിയുന്നത് കായലാണെന്നും, കായലിൽ നോക്കിയാൽ അറിയാം ക്രമേണക്രമേണ സന്ധ്യയാകുന്നതും രാത്രി വന്നെത്തുന്നതും. അതുപോലെ കവിതയും, ഒരു സ്വർശിനിയാണ് കവിത, സ്നേഹം വരുന്നത് എപ്പോഴാണെന്ന്, കിറുക്ക് വരുന്നത് എപ്പോഴാണെന്ന്, വിപ്ലവം വരുന്നത് എപ്പോഴാണെന്ന്, ഫാസിസം വരുന്നത് എപ്പോഴാണെന്ന് അത് അറിയുന്നു. കെ. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ തന്നെ മറ്റൊരു ഇമേജാണ്, ഈ നായ വിളിച്ചുപറയുന്നത്. അതാ വരുന്നു, വിഭ്രമകാരൻ അല്ലെങ്കിൽ ഭിക്ഷാടകൻ... വരുന്നവരെക്കുറിച്ച് വിളിച്ചുപറയുന്ന ഒരു നായയുണ്ട്. അതേപോലെ കവിതയും സത്യം വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ദൂരെനിന്നു തന്നെ പലതിന്റെയും വരവ് കാണുന്നു. ആ തരത്തിലൊരു സ്വർശിനിയാണ് കാവ്യഭാവനയെ പ്രവാചകഭാവനയാക്കി മാറ്റുന്നത്. ദുരന്തശുഭാനന്തങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി കാണാനുള്ള ഒരു കഴിവ് ഉള്ളതുകൊണ്ടാണ് കവിത കവിതയായിരിക്കുന്നത്. സ്നേഹത്തിന്റെ വിപരീതം ഭ്രാന്താണ് എന്ന തിരിച്ചറിവ് ദളിതനും സ്ത്രീയും നീതിയിലെ ബലിക്കുറിയിലേക്കാണ് തെളിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നുള്ള കാഴ്ച ചരിത്രത്തിന്റെ പൊള്ളിക്കുന്ന കൊള്ളിവാക്കുകൾ. ലോകം ആത്മഹത്യയ്ക്ക് തയ്യാറാകുന്ന ഒരു അവസ്ഥ. ഇതെല്ലാം, ഇതിനെക്കുറിച്ചെല്ലാം തന്റെ വരികളിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. ഇതെല്ലാംതന്നെ കവിത പല കാര്യങ്ങളെയും മുൻകൂട്ടി കാണുന്നതിനുള്ള സൂചനകളാണ്. ജനാധിപത്യത്തിന്റെ മരണം, വലതുപക്ഷത്തിന്റെ ഉദയം, പരിസ്ഥിതിയിലുണ്ടാകുന്ന വിനാശം, അതിലൂടെ മനുഷ്യവംശത്തിന്റെതന്നെ സാധ്യമായ അന്ത്യം ഇതെല്ലാം കവിത കാണുന്നുണ്ട്.

മനുഷ്യൻ കേന്ദ്രമായൊരു ലോകത്തിൽ നിന്ന് മനുഷ്യൻ കേന്ദ്രമാകാത്ത—പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ കേവലാധ്യായം മാത്രമായി മാറുന്ന—ഒരു ദർശന പരിണാമത്തിന്റെ വക്കിലാണ് മനുഷ്യരാശി ഇന്ന് എന്ന് അനേകം ചിന്തകർ, പ്രത്യേകിച്ച് കോവിഡിന്റെ കാലത്ത് അതിന്റെ തത്വചിന്താപരമായ ധ്വനികളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്ന ഒരുപാട് ചിന്തകർ, പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതെല്ലാം നമ്മെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതാണ് വാസ്തവത്തിൽ ഈ വരികൾ. പൊതുവേ പറഞ്ഞാൽ ദുരന്തങ്ങളാണ് കവി ആദ്യം കാണുന്നത്. ബർത്തോൾട്ട് ബ്രെഹ്ത് ഒരു കവിതയിൽ പറയുന്നുണ്ട്, "എന്റെ ചുറ്റിലും സന്തോഷങ്ങൾ ഇല്ലായെന്നല്ല, ദുരന്തങ്ങളാണ് എന്നെ എഴുത്തുമേശയിലേക്ക് ഓടിക്കുന്നത്" എന്ന്. കവികൾ വളരെ ദൂരെനിന്നുതന്നെ ദുരന്തങ്ങളുടെ വരവ് തിരിച്ചറിയുന്നവരാണ്.

എങ്കിൽപ്പോലും അതിനിടയ്ക്ക് മിന്നിമിന്നിപ്പോകുന്ന ചില പ്രകാശങ്ങളുണ്ട്, ചില ശുഭനിമിഷങ്ങളുണ്ട്, പ്രത്യാശയുടെ, ഭാവിയുടെ ചില ചൂണ്ടുവിരലുകളുണ്ട്. തന്നെ പീഡിപ്പിച്ച മേലാളനെ നീതിയിൽ തറയ്ക്കുന്ന സ്ത്രീ, അല്ലെങ്കിൽ പീഡനത്തിന്റെ തുടലിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിവരുന്ന വിമുക്തമായ നീതി, നിഴലിന്റെ മൗനത്തിലെ തീത്തഴമ്പ് കാണിക്കുന്ന കഥ. അവിടെ സി. അയ്യപ്പനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരോർമ്മയുണ്ട്. നമ്മുടെ ആദ്യത്തെ ഏറ്റവും പ്രതിഭാശാലിയായ, ഭാവനാശാലിയായ, ദളിത് എഴുത്തുകാരനായിരുന്നു സി. അയ്യപ്പൻ എന്ന നമുക്കറിയാം. കഥ ആരും വരാനില്ലാത്തപ്പോൾ പനമ്പുവാതിലിൽ വന്ന് തറയ്ക്കുന്ന പ്രത്യാശയുടെ വാക്കുകൾ, ഇരുൾഗുഹയിൽ പ്രതീകാത്മകമായി വരച്ച് വേട്ടയാടുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളുടെ മന്ത്രവാദം ഇതിനെക്കുറിച്ചൊക്കെ ഇവിടെ പറയുന്നുണ്ട്. ഇതെല്ലാം ഒരുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ പ്രത്യാശയുടെ ചില സൂചകങ്ങളാണ്.

ഞാൻ പറഞ്ഞത് നിങ്ങൾക്കറിയാം, ഒരു ഗോത്രാചാരമാണ്, പഴയകാലത്തെ മനുഷ്യർ വേട്ടയ്ക്ക് പോകുംമുമ്പ് ഏതു മൃഗത്തെയാണോ വേട്ടയാടാൻ പോകുന്നത്, ആ മൃഗത്തിന്റെ ചിത്രം ഗുഹയ്ക്കകത്ത് വരയ്ക്കും. എന്നിട്ട് അതിനെ അമ്പെയ്യും. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ പുറത്തു പോകുമ്പോൾ ശരിക്കുള്ള മൃഗത്തെയും അമ്പെയ്ത് വീഴ്ത്താനുള്ള കരുത്ത് തങ്ങൾക്ക് കിട്ടുമെന്നാണ് അവർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്. ഒരു പന്നിയുടെയോ ഒരു കാട്ടുപോത്തിന്റെയോ ചിത്രം വരച്ച് അതിലേക്ക് അമ്പെയ്ത് അതിനുചുറ്റും നൃത്തം ചെയ്ത്, പാട്ടു പാടി, അങ്ങനെ ആത്മവീര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചശേഷമാണ് അവർ വേട്ടയ്ക്ക് പോകാറുള്ളത് എന്ന് ഗോത്രപഠിതാക്കളെല്ലാം നമ്മളോട് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനയുണ്ട്: ഇരുൾഗുഹയിൽ പ്രതീകാത്മകമായി വരച്ച് വേട്ടയാടുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളുടെ രൂപങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചന ഗോത്രാചാരത്തിലേക്ക് ചൂണ്ടുന്നു. ഒപ്പം തന്നെ നാമിന്ന് വന്നുപെട്ടിരിക്കുന്ന ഇരുളിൽ, ഗുഹയിൽ വേട്ടയാടാനുള്ള ശക്തി ലഭിക്കാൻ നാം ചെയ്യേണ്ട നൃത്തം, ആ തരത്തിലുള്ള നൃത്തമോ ഒരു പാട്ടോ ആയിട്ട് ഇന്നത്തെ കവിതയെയും കാണാം. ശക്തി നേടാനുള്ള ഒരു ശ്രമം അതിലുണ്ട്. കവിയ്ക്ക് സ്വയം വേട്ടക്കാരനാവുക സാധ്യമേയല്ല, എന്നാൽ ആ തരത്തിലുള്ള പ്രതീകാത്മകമായ വേട്ട കവിതയിലൂടെ നടത്താൻ കഴിയും, കലയിലൂടെയും സാഹിത്യത്തിലൂടെയും നടത്താൻ കഴിയും. ഈ കാലത്തെ ഇത്രയേറെ ഇരുണ്ടതാക്കി മാറ്റിയ ശക്തികൾക്ക് എതിരായ ഒരു ശബ്ദമാക്കി കവിതയും കഥയും മാറാൻ കഴിയും. ആ തരത്തിലൊരു പ്രതീകാത്മകത ഗോത്രകാലം മുതൽക്കുള്ള പ്രതീകാത്മകത ആത്യന്തികമായി കവിതയ്ക്കുണ്ട്. കവിത അങ്ങനെയാണ് പ്രതീകാത്മകമായ ചേഷ്ടയായി മാറുന്നത് എന്ന് പറയാം.

നാലാമത്തെ ഭാഗത്ത് കവി തുക്കാറാമിനെ ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്—മനസ്സുരുകി ഞാൻ തുക്കാറാമിനോട് ചോദിച്ചു എന്ന് പറയുന്നത്—വാസ്തവത്തിൽ ഈ കാലം പറയുന്നതുതന്നെയാണ്. തുക്കാറാമിന്റെ തന്നെ ഒരു ഉദ്ധരണിയാണ് ഇവിടെ കവിയുടെ മനസ്സിലുള്ളത്. വാസ്തവത്തിൽ അത് ഉദ്ധരിക്കുകതന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നത്. കവിതയുടെ ഉദ്ധരണി ദിലീപ് ചിത്രെയുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷയിൽ ഇങ്ങനെയാണ്:

> Words are the only jewels I possess
> Words are the only clothes that I wear
> Words are the only food that sustains my life
> Words are the only wealth
> I distribute among people
> Says Tuka Witness the Word He is God
> I worship Him With my words

'സെന്റ് തുക്ക' എന്ന തുക്കാറാമിന്റെ വിവർത്തനത്തിന്റെ ഓർമ്മയിൽ നിന്നാണ് ഞാനി വരികൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നത്. എന്റെ വീട്ടിലല്ല ഞാനിപ്പോഴുള്ളത്. ഓർമ്മയിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുകയാണ്. ഞാനത് ഓർമ്മിക്കുവാനുള്ള പ്രത്യേക കാരണമുണ്ട്: ഞാൻ സാഹിത്യഅക്കാദമിയിൽ ഇരിക്കുന്ന കാലത്ത് സാഹിത്യഅക്കാദമിയുടെ മുദ്രാവാക്യമായിട്ട് അതു മാറി. സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ പല പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും ഒരു മുദ്രാവാക്യംപോലെ നിരന്തരമായിട്ട് ഞാനത് ഉപയോഗിക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ അർത്ഥം ഇതാണ്: എനിക്ക് സ്വന്തമായുള്ള ഒരേയൊരു രത്നങ്ങൾ വാക്കുകളാണ്. ഞാൻ ധരിക്കുന്ന ഒരേയൊരു വസ്ത്രം വാക്കുകളാണ്. ഞാൻ കഴിക്കുന്ന ഒരേയൊരു ഭക്ഷണം വാക്കുകളാണ്, ഈ വാക്കുകളാണ് എന്നെ ജീവിപ്പിക്കുന്നത്, വാക്കുകളാണ് എന്റെ ഒരേയൊരു സ്വത്ത്, അതാണ് ഞാൻ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. ഇതാണ് ആ വരികളുടെ ഏതാണ്ട് അർത്ഥം. ഇത് എല്ലാ കാലത്തും കവിതയ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനും ബാധകമായ ഉദ്ധരണിയായി തോന്നിയതുകൊണ്ടാണ് ഈ ഉദ്ധരണി ഞാൻ സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ ചേർക്കാനാരംഭിച്ചത്. പലപ്പോഴും സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ മുദ്രാവാക്യംപോലെ ഞാനത് പലയിടത്തും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ വാക്കുകൾക്ക് എന്തെല്ലാമായി മാറാൻ കഴിയും എന്ന് കാണിക്കുന്നുണ്ട്; അതിന് രത്നങ്ങളാകാൻ കഴിയും, അതിന് വസ്ത്രങ്ങളാകാൻ കഴിയും, അതിന് ഭക്ഷണമാകാൻ കഴിയും, അതിന് സ്വത്താകാൻ കഴിയും. പക്ഷേ, കവിയെ സംബന്ധിച്ചിട്ട്, കവിയുടെ വസ്ത്രമാണ് വാക്കുകൾ, കവിയുടെ സ്വത്താണ് വാക്കുകൾ, കവി നിരത്തുന്ന രത്നങ്ങളാണ് വാക്കുകൾ, കവി കഴിക്കുന്ന ഭക്ഷണമാണ് വാക്കുകൾ. ഭാഷകൊണ്ടാണ് കവിത നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്—കവിതയോടൊപ്പംതന്നെ ഭാവിയും സ്വപ്നവും നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നതും—ആത്യന്തികമായി വാക്കുകൾ എന്ന പ്രതീകങ്ങളിലൂടെയാണ്, അല്ലെങ്കിൽ ചിഹ്നങ്ങളിലൂടെയാണ്. അത്തരത്തിലൊരു സൂചന ആ വരികളിലൂടെ നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നുണ്ട്.

അഞ്ചാമത്തെ ഭാഗത്ത് കവി എഴുപതുകളുടെ ഓർമ്മകളിലേക്ക് തിരിച്ചുപോകുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അത് വെറുമൊരു തിരിച്ചുപോക്കല്ല. കാരണം പൂക്കൈതയെ സൂര്യനാക്കിയ ആ പഴയ പോരാട്ടം പാഴായിട്ടില്ല എന്ന ഒരു തോന്നലിലേക്ക് കവി എത്തിച്ചേരുന്നുണ്ട്. അവിടെ അടിക്കുറിപ്പിൽ കവിതന്നെ പറയുന്നുണ്ട്, നമ്മളെല്ലാം വായിച്ചിട്ടുള്ള പുസ്തകമാണ് കവിയൂർ മുരളിയുടെ ദളിത് ഭാഷയെക്കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകം. അതിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്, പൂക്കൈത എന്നത് ദളിത് ഭാഷയിൽ സൂര്യൻ തന്നെയാണ് എന്ന്. ഇത് നമുക്ക് അറിയാവുന്ന കാര്യം തന്നെയാണ്. ഗോത്രഭാഷകളെക്കുറിച്ച് പഠിച്ചിട്ടുള്ള, ഗോത്രജീവിതങ്ങളെക്കുറിച്ചും ആചാരങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഠിച്ചിട്ടുള്ള ആളുകളൊക്കെ പറയുന്നുണ്ട്. ഞാൻ ഓർക്കുന്നു, വളരെ പണ്ട് വായിച്ചിട്ടുള്ള ഹിൽ ഓഫ് ഫ്ലൂട്ട്സ് എന്ന പുസ്തകം—സാന്താളുകളെക്കുറിച്ച്. സന്താളുകൾ ഒരു വൻവൃക്ഷം എന്നതുകൊണ്ട് രാക്ഷസനെയാണ് ഉദ്ദേശിച്ചത്. രാക്ഷസൻ എന്ന് അവർ പറയില്ല. വൻവൃക്ഷത്തെപ്പോലൊരു രാക്ഷസൻ എന്നല്ല പറയുക, വൻവൃക്ഷം എന്ന പറഞ്ഞാൽത്തന്നെ രാക്ഷസൻ എന്നാണ് അവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതുപോലെയാണ് പൂക്കൈത എന്ന പറഞ്ഞാൽത്തന്നെ സൂര്യൻ എന്നാണ് ദളിത് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം.

കവി ചെയ്യുന്നതും ഇത്തരത്തിലൊരു കാര്യമാണ്. വസ്തുക്കളെ മുഴവൻ രൂപകങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്ന ഒരു പ്രവർത്തനമാണ് അത്. കഥകളെ മുഴവൻ മിത്തുകളാക്കുകയും വാക്കുകളെ മുഴവൻ ചിഹ്നങ്ങളാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തികൂടി സാഹിത്യവൃത്തിയിൽ, അല്ലെങ്കിൽ ഏത് വൃത്തിയിലും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് എന്നു പറയാം. അപ്പോൾ ഇവിടെ എന്തുകൊണ്ടാണ് ആ പഴയകാലം മുഴവൻ വ്യർത്ഥമായില്ല എന്ന് കവി പറയുന്നത്? കാരണം, ആ കാലത്ത് ഉയർത്തപ്പെട്ട ഏറ്റവും വലിയ മുദ്രാവാക്യം അനീതിക്കെതിരെ കലാപം ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു. ശരിയായിരിക്കാം—ആ കാലത്തെ പ്രത്യയശാസ്ത്രം തെറ്റായിരുന്നിരിക്കാം. അക്കാലത്തെ വിപ്ലവകാരികൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ, നയങ്ങൾ, അവയ്ക്ക് പിറകിലുണ്ടായിരുന്ന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അവയെല്ലാം ഒരുപക്ഷേ, അപ്രസക്തമായിട്ടുണ്ടാവാം. പഴകിയിട്ടുണ്ടാവാം. അവർ എവിടെ നിന്ന് സ്വീകരിച്ചുവോ ആ നാട് തന്നെ ഇന്ന് തിരിച്ചുപോവുകയും, ഒരു പുതിയതരം മുതലാളിത്തത്തിന്റെ നാടായിട്ടുണ്ടാവാം, അഥവാ ഉണ്ട്. അത് ശങ്കരപ്പിള്ള തന്നെ മറ്റു കവിതകളിലെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ അപചയത്തെക്കുറിച്ച്, ചൈനയുടെ മുതലാളിത്തത്തിലേക്കുള്ള യാത്രയെക്കുറിച്ച്, ഒക്കെ അദ്ദേഹം ധാരാളമായിട്ട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

തുല്യനീതിക്കുവേണ്ടി പോരാടുന്ന ആളുകൾ ഇന്നും ഉണ്ട് എന്നുള്ള വിശ്വാസം ഈ കവിതയുടെ അവസാനത്തിന് ഒരു ശുഭാപ്തിബോധം നൽകുന്നുണ്ട്. നീതിയുടെ പാട്ടുകൾ വറ്റിയിട്ടില്ല എന്ന ബോധം. അവിടെയവിടെയെങ്കിലും പ്രത്യാശ വരുന്നുണ്ട് എന്ന ബോധമുണ്ട്. അത് സത്യവുമാണ്. കാരണം, ശരിയാണ് കടന്നുപോകുന്നത് ഇരുട്ടിന്റെ കാലത്താണ്. എങ്കിലും പുതിയ പുതിയ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ ഉയർന്നുവരുന്നുണ്ട്. ലോകത്തെമ്പാടും ഉയർന്നുവരുന്നുണ്ട് എന്ന് നമുക്കറിയാം. അങ്ങിങ്ങായി പ്രകാശത്തിന്റെ ധാരകളുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ ഒക്യുപ്പൈ വാൾസ്ട്രീറ്റ് പോലുള്ള സമരങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ അറബ് വിപ്ലവങ്ങളിലെ വസന്തങ്ങൾ, അതിനെക്കുറിച്ച് ടോണി ചക്കർ എന്ന എന്റെ സുഹൃത്ത്—അദ്ദേഹമൊരു ടർക്കിഷ് വാസ്തുശിൽപിയാണ്—അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, ആകാശത്തിന്റെ ഒരു കീറലിലൂടെ ഭാവിയുടെ ഒരു സാധ്യത, ഒരു മിന്നൽപോലെ കണ്ടതായിരുന്നു അറബ് വിപ്ലവങ്ങൾ എന്ന്. നമുക്കറിയാം, ആ വിപ്ലവങ്ങൾ പലതും പരാജയപ്പെട്ടു. പലപ്പോഴും പിൻവാങ്ങുകയും, പഴഞ്ചൻ സാമുദായിക സങ്കല്പങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചുപോകുകയും ഒക്കെ ചെയ്തു. എങ്കിൽപ്പോലും ഭാവിയുടെ ഒരു സാധ്യത, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഒരു സാധ്യത, ജനാധിപത്യത്തിന്റെയൊരു സാധ്യത അത് കാണിച്ചുതന്നു. ആ അർത്ഥത്തിൽ അത് അർത്ഥവത്തായ വിപ്ലവമായിരുന്നു.

അതുപോലെ കേരളത്തിൽ തന്നെയുണ്ടായിട്ടുള്ള, വാളയാറിലെ കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള നടന്നതും നടക്കുന്നതുമായ സമരങ്ങൾ, അലനും താഹയ്ക്കും വേണ്ടി നടന്നിട്ടുള്ള ചെറിയ ചെറിയ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പുകൾ, നിർഭയയ്ക്കു വേണ്ടി ഡൽഹിയും മറ്റും നടന്ന ഡൽഹി ഗെയിറ്റ് എന്ന് പലപ്പോഴും വിളിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സമരം. ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ കഴിഞ്ഞ, 2014 മുതൽ ഉയർന്നുവന്നിട്ടുള്ള അനേകം സമരങ്ങൾ, ഫിലിം ആന്റ് ടെലിവിഷൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ, ഡൽഹി യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ, ജെഎൻയുവിൽ, ഹൈദരാബാദ് സെൻട്രൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ, അല്ലെങ്കിൽ അടുത്തകാലത്ത്, ഈ കോവിഡ് മൂലം തൽക്കാലത്തേക്ക് നിന്നുപോയ, എന്നാൽ നമുക്കെല്ലാവർക്കും വലിയ വലിയ പ്രത്യാശ നൽകിയിരുന്ന പൗരാവകാശ നിയമഭേദഗതിക്ക് എതിരായി ഉണ്ടായ കലാപങ്ങൾ, പുതുതായി ഉയർന്നുവരുന്ന ദളിത് സമരങ്ങൾ, ജിഗ്നേഷ് മേവാനിയുടെ ആനന്ദ് ടെൽട്ടുംബ്ഡേയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഉയരുന്ന സമരങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇഫ് വി ഡുനോട്ട് റൈസ്, ജിൻ കേ ലിയേ ഹം റോത്തേ നഹീ... ഇന്ത്യയിലെമ്പാടും ഉയരുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പുകൾ, ഇതെല്ലാം നിർഭയരായ മനുഷ്യരുടെ വംശം തീർത്തും മരിച്ചുപോയിട്ടില്ല എന്ന് നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം. ഇന്നുമുണ്ട്, ആനന്ദ് ടെൽടുംബ്ഡേ, അല്ലെങ്കിൽ ഹർഷ്മന്ദർ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഇന്ദിരാ ജയ്സിംഗ്, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ശബ്നം ഹാശ്മി, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഉമർ ഖാലിദ്, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കവിതാ കൃഷ്ണൻ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു മേധാപട്കർ, ഞാൻ കുറച്ച് ആളുകളുടെ പേര് പറഞ്ഞുവെന്നേയുള്ളൂ. ഇത്തരത്തിൽ എത്രയോ മനുഷ്യാവകാശപ്രവർത്തകർ, ഇന്നും ജനാധിപത്യത്തിന്റെ പ്രത്യാശ നൽകുന്ന എത്രയോ മനുഷ്യർ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. അവർ പലരും തടവിലാണ് ഇന്ന്. എങ്കിലും അവർ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. അവർ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നിടത്തോളം പ്രത്യാശയും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന—ആ പഴയ തിരിയിൽ നിന്ന്, എഴുപതുകളുടെ ആ പഴയ, കെട്ടുപോയ, അല്ലെങ്കിൽ കെടാൻ തുടങ്ങിയ തിരിയിൽ നിന്ന്, അനേകം പുതിയ ജ്വാലകൾ ഉയിർത്തുവന്നു എന്ന—സത്യമാണ് ശങ്കരപ്പിള്ള ഇവിടെ കാണിക്കുന്നത്.

ആ സമരം ഇല്ലാതായി എന്നത് ശരിയാണ്, ആ വിപ്ലവം അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടു എന്നത് ശരിയായണ്. അല്ലെങ്കിൽ ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒറ്റപ്പെട്ട്, അല്ലെങ്കിൽ കഷ്ണംകഷ്ണമായി ശിഥിലമായി ഇല്ലാതായി എന്നത് ശരിയാണ്. പക്ഷേ, ആ നീതിബോധമാണ് പിന്നീട് ഒട്ടേറെ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, അത് ഉപഭോക്തൃപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, സ്ത്രീവിമോചനപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, ദളിത് പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, പരിസ്ഥിതി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, എല്ലാത്തിനുമുള്ള ഒരു ബീജമായിത്തീർന്നത്. അങ്ങനെ ഒരു വിത്ത് ഇല്ലാതാവുമ്പോഴാണ് വയൽ വിളയുന്നത്. ഒരു വിത്ത് ഇല്ലാതായേ തീരു. അത്തരത്തിൽ ബൈബിളിന്റെ ഉപമ ഓർമ്മിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആത്തരത്തിൽ ഇല്ലാതായ വിത്തായിട്ടാണ് എഴുപതുകളിൽ ഉയർന്നുവന്ന നീതിബോധത്തെ ഈ കവിതയുടെ അവസാന ഭാഗത്ത് കവി കാണുന്നത്. എഴുപതുകൾ അവസാനിച്ചു എന്നു നാം പറയുമ്പോഴും അതിന്റെ ഉള്ളിലുണ്ടായിരുന്ന കനൽ, നീതിബോധത്തിന്റെ കനൽ, ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിനും കീഴ്പ്പെട്ടുത്താനാവാത്ത ഏതെങ്കിലും ഒരു പാർട്ടിയുമായിട്ടൊന്നും ബന്ധപ്പെടാതെ തന്നെ മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിൽ എന്നും ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നീതിബോധത്തിന്റെ, അനീതിക്കെതിരായ കലാപത്തിന്റെ കനൽ ബാക്കിയുണ്ട്. ആ കനൽ പലപ്പോഴും പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നോ, സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽനിന്നോ വരണമെന്നില്ല. മനുഷ്യന്റെ സ്വാഭാവികമായ ധർമ്മബോധത്തിൽ നിന്ന് അവ നീതിബോധത്തിൽ നിന്നാണ് ഉണ്ടാവുന്നത്. അതാണ് ക്രിസ്തുവും മുഹമ്മദും ബുദ്ധനും ഗാന്ധിയും ശ്രീനാരായണ ഗുരുവും എല്ലാം നമുക്ക് കാണിച്ചുതന്നത്. ആ നീതിയുടെ കനൽ ഇന്നും ബാക്കിയുണ്ടെന്ന് ഇന്നുമത് ജ്വലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന്, ഇന്നും അതിനുവേണ്ടി സംസാരിക്കുന്ന മനുഷ്യരുണ്ടെന്ന് ഒരു പ്രത്യാശയിലാണ് ഈ കവിത അവസാനിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ കാലത്തെ ഇരുട്ടിനെ കാണിച്ചുതരികയും, എന്നാൽ ആ ഇരുട്ടിനെ തുളച്ചുപോകാവുന്ന വജ്രസൂചികളുടെ ഉദയം കാണിച്ചുതരികയുംകൂടി ചെയ്യുന്ന ഒരു കവിതയായിട്ട് പൂക്കൈത മാറുന്നു. അത് കെ. ജി. എസിന്റെ കവിതയുടെ ഉത്തമോദാഹരണവും, ഇക്കാലത്തും ഉണ്ടാകേണ്ട തരത്തിലുള്ള കവിതയുടെ ഒരു വലിയ മാതൃകയുമായി മാറുന്നു; അതിന്റെ ശൈലികൊണ്ടും, അതിന്റെ ഭാവംകൊണ്ടും, അതിന്റെ അവതരണ സമ്പ്രദായംകൊണ്ടും, അതിന്റെ നെയ്ത്തുകൊണ്ടും.

ഓഡിയോ ഫയലുകൾ

വാക്കനൽ വീട് പ്രതിവാര സാഹിത്യചർച്ചയിൽ (08-11-2020 രാത്രി 7.30) കെ. ജി. എസിന്റെ പൂക്കൈത എന്ന കവിതാ ചർച്ചയിലെ വിഷയാവതരണ പ്രഭാഷണത്തിന്റെ ശബ്ദരൂപം:

സച്ചിദാനന്ദൻ പൂക്കൈതയെപ്പറ്റി—1

Audio 2	Audio 3	Audio 4	Audio 5

പ്രസിദ്ധ കവി ശ്രീ. കെ. ജി. എസിന്റെ പൂക്കൈത എന്ന കവിതയിലൂടെയുള്ള വായനാനുഭവങ്ങൾ

വെളിച്ചം വിതറും പൂക്കൈത

–ബദറുന്നീസ, എ.

പ്രിയപ്പെട്ട കവി കെ. ജി. എസ് 2018-ൽ എഴുതിയ കവിതയാണ് പൂക്കൈത. അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളിലായി എഴുതിയ ഈ കവിതയിൽ ഒരു ചലച്ചിത്രത്തിലെ പല ഫ്രെയിമുകളെ പോലെ വ്യക്തിയും സമൂഹവും കാലവും ചരിത്രവും ചേർത്തു വെച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ കവിതയുടെ അടിയൊഴുക്കുകൾ അറിയണമെങ്കിൽ അത്രയും ആഴങ്ങളിലേക്ക് നമ്മൾ ഊളിയിടേണ്ടതുണ്ട്. കവിത എന്നത് എങ്ങനെ ഒരു സാമൂഹ്യ പാഠം ആകുന്നു എന്നതിന് ഉത്തമോദാഹരണമാണ് പൂക്കൈത എന്ന കവിത. മഹാഭാരതകഥയിൽ പറയുന്ന അർജ്ജുനന്റെ അമ്പെയ്ത്ത് പോലെ ഈ കവിതയിലെ ഓരോ വരിയും എടുക്കുമ്പോൾ ഒന്ന് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ പത്ത് മനനം ചെയ്യുമ്പോൾ ആയിരം എന്നതുപോലെ അനന്തസാധ്യതകൾ തുറന്നുകാട്ടുന്നുണ്ട്.

വൈക്കം കായലിന്റെ ഓരത്ത് ഒറ്റമുറിവീട്ടിൽ ഒറ്റയ്ക്ക് താമസിക്കുന്ന ഒരു വൃദ്ധനിൽ നിന്നാണ് കവിതയുടെ ഒന്നാം ഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത്. എന്നോ എവിടുന്നോ വന്നുചേർന്ന അയാളെക്കുറിച്ച് പിന്നീട് നാട്ടിലെ ഓരോ അടുപ്പിലും കെട്ടുകഥകൾ വെന്തു തുടങ്ങുന്നു. ഒരേസമയം സിദ്ധനും നക്സലൈറ്റും മായാവിയും ആയി നാട്ടുകാരുടെ ഉള്ളിൽ കഥകൾ മെനയാൻ പ്രേരകമായി മാറുന്ന ആ വൃദ്ധൻ. സമൂഹത്തിന്റെ ഒഴുക്കിന് അനുസരിച്ചല്ലാത്ത ജീവിതങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ച് ഒറ്റപ്പെട്ട ജീവിതങ്ങൾ എത്തിനോട്ടത്തിന്റെ ജനൽപാളി തുറന്നു കൊടുക്കുമല്ലോ മറ്റുള്ളവർക്ക്. നാട്ടുകാരുടെ ഭാവനയിൽ അയാൾ നിലാവത്ത് കായലിനു മേലെ ക്രിസ്തുവിനെപ്പോലെ ഉലാത്തി. അപ്പോൾ കായലിലെ കാണാത്ത തോണിയുടെ പായപോലെ വൃദ്ധന്റെ ജുബ്ബ കായൽക്കാറ്റിൽ പാറിക്കളിച്ചു. കെട്ടുകഥകളുടെ വെള്ളവും വളവും സ്വീകരിച്ച് ജനമനസ്സിൽ ആ വൃദ്ധമരം വളരുമ്പോഴാണ് സത്യാവസ്ഥ അറിയാൻ മൂന്ന് അധ്യാപകർ വൃദ്ധനെ കാണാൻ എത്തുന്നത്. ക്രിസ്തു പരിവേഷം നേരത്തെ തന്നെ കല്പിച്ചു കിട്ടിയതുകൊണ്ട് ക്രിസ്തുവിനെ കാണാനെത്തിയ മൂന്ന് ജ്ഞാനികളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് ഈ മൂന്ന് അധ്യാപകർ.

കവിതയുടെ രണ്ടാം ഭാഗം വൃദ്ധന്റെ വെളിപ്പെടുത്തലും ആത്മപ്രകാശനവുമാണ്. നാട്ടുകാരുടെ ഭാവനയിൽ അമാനുഷനും മായാവിയുമായി തീർക്കപ്പെട്ട വൃദ്ധൻ ആത്മകഥനത്തിലൂടെ പുറന്തോട് പൊളിച്ച് പുറത്തു വരുന്നു. അതോടെ അയാൾ ഒരു വ്യക്തി എന്നതിൽ നിന്നും പലതായി ചിതറുന്നു. കാലത്തെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ചരിത്രപുരുഷനും വിശ്വമാനവനും ആയിത്തീരുന്നു. കാലദേശങ്ങൾക്ക് അതീതമായി വൃദ്ധൻ സാർവ്വലൗകികമായ ഒരു ബിംബമായി തീരുന്നു. സംഭവൻ എന്ന പേരിൽ നിന്നുതന്നെ ആൾ കാലത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിനിധിയോ സാക്ഷിയോ ഒക്കെ ആണെന്ന് ബോധ്യമാവും. ലോകത്ത് സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളതും സംഭവിക്കാനിരിക്കുന്നതുമൊക്കെ അയാളെന്ന ബിംബത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നു. അങ്ങനെയാണ് അയാൾ ഒരു വ്യക്തി അല്ലാതെ കാലമോ ചരിത്രമോ ഒക്കെ ആവുന്നത്. മഹാരാഷ്ട്രയിലെ പ്രമുഖ തൊഴിലാളി യൂണിയൻ നേതാവായ ദത്താ സാമന്തിന്റെ തൊഴിലാളി യൂണിയനിലെ രണ്ടര ലക്ഷത്തിലൊരു കനൽ എന്നു പറഞ്ഞ് പരിചയപ്പെടുത്തിയ അയാൾ ദലിത് കവിയായ യശ്വന്ത് വഗേലയുടെ വരികളോട് തന്നെ സ്വയം ചേർത്തുവെക്കുന്നു. വഗേലയുടെ വരികളിലൂടെ അയ്യങ്കാളിയും ശംബൂകനും ഏകലവ്യനും കബീറും നെരൂദയുമെല്ലാം ഒന്നുചേർന്ന വ്യക്തിത്വമായി അദ്ദേഹം അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. എന്റെ ഗുരുനാഥൻ എന്ന കവിതയിൽ വള്ളത്തോൾ ഗാന്ധിജിയെ പലരുടെയും ജീവാംശം കലർന്നതായി അവതരിപ്പിച്ചത് ഓർമ്മയിൽ വന്നു വഗേലയുടെ വരികൾ വായിച്ചപ്പോൾ. നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം എന്ന സങ്കല്പത്തെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നുണ്ട് ഈ വരികൾ.

കാലത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയായ സംഭവനിലൂടെ അയാൾ കണ്ടതും കേട്ടതും അനുഭവിച്ചതുമായ ലോകം മറനീക്കി പുറത്തുവരുന്നുണ്ട്. നേരം പോയ് നേരം പോയ് പൂക്കൈത മറപറ്റ്യേ എന്ന പഴയ നാടൻ പാട്ടിന്റെ വരികൾ പാടിക്കൊണ്ട് അയാൾ വിലങ്ങില്ലാത്ത വാക്ക് വിതയ്ക്കാനും, തീണ്ടൽ ഇല്ലാത്ത കൂട്ട് വളർത്താനും ദുർഭ്രതം ഭാവിക്കണ്ടത്തിലേക്ക് ഒഴുകുന്നത് തടയാനും രാജ്യത്തെ നീതിക്കവിതയാക്കാനും കൂടി. നീതിയുടെ ലോകം പുലരാൻ നേരം വൈകിയപ്പോൾ എങ്ങനെയൊക്കെയാണ് അയാൾ നീതിക്കായി നിലകൊണ്ടതെന്ന് ഈ വരികളിലൂടെ കാണാം.

ചരിത്രപുരുഷനായ സംഭവൻ ഓരോ കാലത്ത് ഓരോന്നിന്റെ പ്രതിനിധിയാണ്. ഗുജറാത്ത് കലാപകാലത്ത് അയാൾ കൈയും കാലും വെട്ടിയരിയപ്പെട്ട മുസ്ലിം പുരുഷനാണ്. ബീവിയെയും മോളെയും ചുട്ടുകൊന്നവർ അയാളോട് ചാവണോ കൈകാൽ വെട്ടി വിടണോ എന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ ആ വെറുപ്പിന്റെ തീപ്പുരയിൽ നിന്ന് അയാൾ ഓടിയോടി പുറത്തെത്തി. അപ്പോഴേക്കും സ്വയമൊരു പുകച്ചുരുൾ ആയി സ്വന്തം മായൽ കാണുന്നതുപോലെ അയാൾക്ക് തോന്നി. ഒറ്റപ്പെടലിന്റെ ലോകമായിരുന്നു അയാളെ കാത്തുനിന്നത്. ഒറ്റപ്പെടൽ ഒരുതരം കൊല്ലപ്പെടൽ തന്നെയാണെന്ന തോന്നൽ അയാൾക്കുണ്ടായി. മുദ്രാവാക്യത്തിന് ജീവിക്കാൻ ഏറ്റുവിളിക്കാൻ ആളുകൾ ആവശ്യമായതു പോലെ, പാട്ടിന് ജീവിക്കാൻ കേൾക്കാൻ കൂട്ട് വേണം എന്നതുപോലെ ഒറ്റപ്പെടലിൽ കാലവും സ്വത്വവും തിരിച്ചറിയാനാവാതെ വാൽ എത്തിപ്പിടിക്കാൻ കറങ്ങുന്ന പട്ടിയെ പോലെ, സൂചികളുടെ പെരുപ്പം കാരണം നേരഭ്രമം സംഭവിച്ച ഘടികാരം പോലെയായി അയാൾ.

അയാളിലെ വ്യക്തിത്വത്തിലെ തെളിമയും എളിമയും കണ്ട്, വാക്കുകൾ കേട്ട് മുഴുവൻ മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും അധ്യാപകർ മതിപ്പോടെ മടങ്ങുന്നു. ആനയെ കാണാൻ പോയ അന്ധന്മാരെ പോലെ വൃദ്ധനെ ഗാന്ധിയോടും മാർക്സിനോടും അംബേദ്കറോടും തുലനപ്പെടുത്തി അവർ തർക്കിച്ചു നടന്നു. ഭാഗികമായി മനസ്സിലാക്കിയ വൃദ്ധനെ പൂർണ്ണത എന്നുകരുതി അവർ മടങ്ങി.

മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരും മരിച്ചവരുമായ നിരവധിപേരെ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. സംഭവനെ കാണാനെത്തുന്ന പലരിൽ ആദ്യം പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന പേരുകൾ മാങ്ങാട്ട് രത്നാകരന്റേതും ചിന്ത രവിയുടേതുമാണ്. അവർ കണ്ട സംഭവന് കെ. പി. ആർ. ഗോപാലന്റെയോ ചിലിയൻ കവിയായ നിക്കാനോർ പാർറയുടെയോ രൂപമായിരുന്നു. വൃദ്ധകനൽ എന്ന പ്രയോഗം പ്രായംകൊണ്ട് തളർത്താൻ കഴിയാത്ത സമര വീര്യത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

എപ്പോഴും സന്ദർശകരുള്ളപ്പോൾ എപ്പോഴാണ് കള്ളച്ചരിത്രത്തിനെതിരെ നേർചരിത്രം എഴുതുന്നത് എന്ന ചിന്ത രവിയുടെ ചോദ്യത്തിന് മറുപടി വാക്കുകൾ മാറ്റിയ ഒരു പഴമൊഴി പോലെയായിരുന്നു. വേണമെങ്കിൽ നേരം വേരിലും കായ്ക്കും. ആവശ്യകതാബോധമാണ് സൃഷ്ടിയുടെ നിദാനം. ഗ്രീക്ക് ചിന്തകനായ പ്ലാറ്റോ പറഞ്ഞതുപോലെ Necessity is the mother of invention.

വിശ്വാസത്തോടെയോ അവിശ്വാസത്തോടെയോ ആയ വരവുകളേതിനെയും താൻ ആസ്വദിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുന്ന സംഭവൻ. വരുന്നവരിൽ നിന്ന് ചിന്താസക്തനായ ആ വൃദ്ധൻ ലോകത്തിലെ അനീതിക്കെതിരെ പോരാടാൻ മൃത്യുഞ്ജയരഹസ്യം തേടുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ വാർധക്യത്തിന്റെ ആ വലിയ വലക്കണ്ണിയിലൂടെ കോരിയ മീനുകളെല്ലാം ചോരുന്നതായി അയാൾക്ക് തോന്നി. എവിടെനിന്നും അയാൾക്കൊരു പരിഹാരമാർഗ്ഗം കിട്ടുന്നില്ല. ആരും വരാത്തപ്പോൾ കേൾക്കുന്ന തോണിക്കാരന്റെ കൂക്കൽ മറുകരയിലേക്കുള്ള ക്ഷണമാണ്. ഒപ്പം ഉച്ചഭാഷിണിയിൽ മറ്റുള്ളവർക്കായി കലഹിക്കുന്നവരുടെ ചില ശബ്ദങ്ങളും കേൾക്കുന്നു. സക്കറിയ, സുനിൽ പി. ഇളയിടം, സണ്ണി കപിക്കാട്, ചുള്ളിക്കാട്, ബി. രാജീവൻ, സച്ചിദാനന്ദൻ, കാരശ്ശേരി ഇവരൊക്കെ സമയം തുറക്കുന്ന വെയിലായെത്തുന്നു. ഇരുട്ട് ഭേദിക്കുന്ന വെളിച്ചമായി വരുന്നു. കവിതയുടെ ആദ്യഭാഗത്തിൽ എന്നപോലെ താൻ വീണ്ടുമൊരു കെട്ടുകഥയിലെ കഥാപാത്രമാകുമോ എന്നയാൾ സന്ദേഹിക്കുന്നുണ്ട്. വേറിട്ട കാഴ്ച എന്ന വി. കെ. ശ്രീരാമൻ പരമ്പരയിലെ ഒരു കഥാപാത്രം ആയേക്കാം താനെന്ന് സംഭവൻ ചിന്തിക്കുന്നു. എങ്കിലും അയാൾ നിരാശനല്ല. രാപ്പാടിയുടെ പാട്ട് പോലെ, കവിതയിലെ വരി പോലെ, നേര് ചൊല്ലുന്ന വാക്ക് നാനോപൊരുളായി വരുന്ന കാലം ഉണ്ടാകാതിരിക്കില്ല എന്നയാൾ പ്രത്യാശിക്കുന്നുണ്ട്. പെണ്ണും ദളിതരും നീതിയും തെളിക്കപ്പെടുന്ന കാലത്തെ അയാൾ സ്വപ്നം കാണുന്നുണ്ട്. പീഡനത്തിൽ നിന്ന് നീതി മോചിതസുന്ദരിയായി വരുന്നതും അയാൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഏകാന്തതയിൽ അയാളുടെ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് അയാളങ്ങനെ ചിറകുകൾ തുന്നും. വാക്കിന്റെ ശക്തിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന സംഭവൻ വാക്കിനെ ആഭരണമായും അന്നമായും വസ്ത്രമായും ധനമായും കണ്ട തുക്കാറാമിനോട് മനമുരുകി ചോദിക്കുന്നു. ആ വാക്കുകളിൽ ഒരു ദേശത്തിന്റെ മുറിവുകളുണ്ട്. ഒരു ജനതയുടെ നിശ്വാസമുണ്ട്.

പരാജയപ്പെട്ട സമരങ്ങളെല്ലാം പാഴല്ലെന്ന് പറഞ്ഞ് അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ കവിത പ്രസരിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു പോസിറ്റീവ് എനർജിയാണ്. ഇരുളിൽ മറഞ്ഞാലും പൂക്കൈത പിറ്റേന്നാൾ വെളിച്ചമായി വരും. ഇരുളിനെ ഭേദിക്കാനുള്ള വെളിച്ചവുമായ് എത്തുന്നത് നീതിപ്പാട്ടിലെ തുല്യനീതിയുടെ എതിർജ്യോതിയാണ്. അതിൽ ദളിതരും പീഡിതരും സ്ത്രീകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ അരികുവല്ക്കരിക്കപ്പെട്ടവരും ഉണ്ടാകും.

കെട്ടുകഥ വേവും അടുപ്പ്, ഓരുവെള്ളം പോലെ ഭാവിക്കണ്ടത്തിലേക്ക് ഒഴുകുന്ന ദുർഭ്രതം, വെറുപ്പിന്റെ തീപ്പുര സൂചിപ്പെരുപ്പം കൊണ്ട് നേരഭ്രമം ബാധിച്ച ഘടികാരം വൃദ്ധകനൽ വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ വലിയ വലക്കണ്ണി സമയം തുറക്കും വെയിൽ നാനോ പൊരുൾ എന്നിങ്ങനെ മനോഹര പ്രയോഗങ്ങൾ ഏറെയുണ്ട് ഈ കവിതയിൽ.

ഒറ്റയിൽ നിന്നും മൂന്നിലേക്കും മൂന്നിൽ നിന്ന് പലതിലേക്കും ഇതൾവിരിയുന്ന ഈ കവിതയിൽ സമകാലിക ഇന്ത്യയുടെയും കേരളത്തിന്റെയും ചരിത്രവും രാഷ്ട്രീയവുമെല്ലാം കണ്ണി ചേർക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. Carol Hanisch എന്ന ഫെമിനിസ്റ്റ് 1968-ൽ ഉയർത്തിയ മുദ്രാവാക്യമാണ് Personal is political. സംഭവൻ എന്ന വ്യക്തിയിലൂടെ ഒരു ജനതയുടെ വികാരവിചാരങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയാണ് കവി ഈ കവിതയിലൂടെ. സംഭവൻ ഒരു വ്യക്തിയിൽ നിന്നും കാലത്തിന്റെ, ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി മാറുന്നു ഈ കവിതയിൽ.

കൈതപ്പൂവിന്റെ മണവും പൂക്കൈത എന്ന സൂര്യന്റെ പ്രഭയും ഒരേസമയം പ്രസരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് പ്രിയപ്പെട്ട കെ. ജി. എസ്. എഴുതിയ പൂക്കൈത എന്ന ഈ മൂർച്ചയുള്ള കവിത.

പൂക്കൈത: വിയർത്തവരുടെ ഗന്ധം

–മാടായി സുരേഷ്

നേരം പോയ് നേരം പോയ് എന്ന പീഢിതന്റെ ആത്മരോദനത്തിലെ പൂക്കൈത എന്ന, മറപറ്റി വഴി നടക്കാനുള്ള യാഥാർത്ഥ്യത്തെ പിഴുത് ലോകാനുഭവമാക്കി പുഷ്പിപ്പിക്കുകയാണ് കവി പൂക്കൈത എന്ന കവിതയിലൂടെ.

എല്ലാപ്രദേശങ്ങളിലും ദുരിതം പാലായനങ്ങളിലേക്കുള്ള നിലവിളികളുടെ തുടക്കമാണ്. മനുഷ്യകുലത്തിന്റെ ആവിർഭാവം മുതൽ വംശം, വർണ്ണം, എന്നീ അധികാര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ക്രൂരതകൾ ഭീകരമാണ്.

അതോടൊപ്പം തന്നെ ദാരിദ്ര്യവും. പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിശപ്പ് മറ്റ കരകൾ തേടി പോകാൻ ജീവികളെ നിർബ്ബന്ധിതരാക്കുന്നു. മനുഷ്യന്റെ ദാരിദ്യം, വിശപ്പ് എന്നിവ അധികാരം ഉണ്ടാക്കി നിലനിർത്തുമ്പോൾ, അതിനൊപ്പം തന്നെ ചെറുത്തുനില്പുകളും ഉയരും.

മറ്റൊരു വിഭാഗം അന്നമുള്ള മറുകര തേടിയോട്ടം. അങ്ങിനെയൊരു കാലത്ത് ബോംബേ, കൽക്കത്ത, ഗുജറാത്ത്, മദ്രാസ് നഗരങ്ങൾ പ്രതീക്ഷയുടെ വേദികളായിരുന്നു. അങ്ങിനെ നഗരങ്ങളിൽ നിന്നും നഗരങ്ങളിലേക്ക് പാലായനം ചെയ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു മനുഷ്യൻ ഒരു ദിവസം പെട്ടെന്ന് വൈക്കം കായലോരത്ത് എത്തിച്ചേരുകയാണ്.

യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ തീച്ചൂളയിൽ പൊരിഞ്ഞ ഒരാൾ.

ബോംബേയിൽ തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനത്തോടൊപ്പം ഉത്ഭവത്തിലും വളർച്ചയിലും ചേർന്ന് നടന്നയാൾ, ഗുജറാത്തിലെ ക്രൂരമായ വർഗ്ഗീയലഹളയിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെട്ട് പുകച്ചുരുളായ് മാറിയ ഒരാൾ. ഇവിടെ പുകച്ചുരുളായ് മാറുന്നത് ഒരു വ്യക്തി മാത്രമല്ല, വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ, ആശയങ്ങൾ, ക്ഷോഭിക്കാനുള്ള മനസ്സ്. മരുഭൂമിയിൽ വഴിയറിയാതെ ഒറ്റപ്പെട്ടു പോയ ഒരു സമൂഹം. രക്ഷകനെയും കാത്ത്.

ആ സമൂഹമാണ് അയാൾ. ഒറ്റപ്പെടൽ കൊല്ലപ്പെടൽ കൂടിയാണെന്ന് കവി ഉറപ്പിക്കുന്നു.

പാട്ടുകൾ ജീവിതമായ് ആസ്വദിച്ചവർ. ജീവിത വിഷമങ്ങളെ മറികടക്കുവാനായ് ഉപയോഗിച്ച ഒരു തലമുറ. നേരം പോയ് നേരം പോയെന്ന സഹജീവികളെ ഓർമ്മിപ്പിച്ച് ഇരുളിലേക്കാണ്ടു പോകുന്നവരെ വിളിച്ചുണർത്തി, മണ്ണിൽ നിവർന്ന് നീതിയുടെ കവിത രചിച്ച മനുഷ്യർ.

ഗാന്ധി / മാർക്സ് / അംബേദ്കർ എന്നിവരായി പിരിച്ചെടുക്കുന്ന അയാളെ പഠിക്കാൻ അദ്ധ്യാപകർ.

ഇവരെല്ലാം ചേർന്നതാകാം അയാൾ. അങ്ങിനെ വായിക്കാതെ ഗാന്ധിസത്തിലൂടെ മാർക്സിസത്തിലേയ്ക്കും ലോകത്തിലേയ്ക്കും കയറിപ്പോയ ഒരാളെ ഇന്ത്യൻ വർത്തമാന രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ദളിത് രാഷ്ട്രീയം മാത്രമായി ഒതുക്കുകയോ ചുരുക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന രീതിശാസ്ത്രം അപകടകരം തന്നെയാണ്. രാഷ്ട്രീയ വ്യക്തികളെ ശരിയായി വിലയിരുത്താതെ രൂപപ്പെടുത്തുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളുടെ വ്യക്തിനിഷ്ഠ പഠനങ്ങളെ കവി കാട്ടിത്തരുകയാണ്.

മാധ്യമങ്ങളുടെ വേറിട്ട കാഴ്ചയും ഈ അപനിർമ്മാണത്തിന്റെ സന്തതികളാണ്. തീവ്രമായ ആശയ മണ്ഡലത്തെ അവഗണിച്ചു കൊണ്ട് ഭാവനയുടെ, ഐതിഹ്യത്തിന്റെ പ്രകാശവലയം തീർത്ത് വ്യക്തികളിലെ യഥാർത്ഥ സത്തയെ ഊറ്റിക്കളഞ്ഞു വിഭ്രാത്മക വിവരണങ്ങളിലൂടെയുള്ള അപനിർമ്മാണം. അവയ്ക്കാണ് കച്ചവട സാധ്യതയും.

ജീവിതം രാഷ്ട്രീയമായ് ആസ്വദിച്ച കാലഘട്ടത്തിൽ, മനുഷ്യരെന്നോ പോരാളിയെന്നോ രേഖപ്പെടുത്താതെ ദൈവ പരിവേഷം നൽകി ആഘോഷിക്കുന്ന വർത്തമാന രാഷ്ട്രീയം കൂടിയാണിത്.

ഒറ്റപ്പെടുക എന്ന മരണ വിധിക്കു കീഴടങ്ങാതെ കായൽക്കരയിൽ എത്തിച്ചേർന്ന ഒരാൾ. അയാളെ പോലെ കായലും വിശാലമാണ്. പക്ഷേ, ഒഴുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മറ്റൊരു കാലത്ത് അത് തിരിച്ചു വരാം.

ഒഴുക്കില്ലെങ്കിലും ജലക്കരയിലാണ്. ജീവന്റെ ആധാരമായ ജലം. നനഞ്ഞ കര വേരുകൾ പടർത്താൻ എളുപ്പം. ഒറ്റയായിട്ടും മണ്ണിന്റെ കനിവ് സൂക്ഷിക്കുന്ന കായലിന്റെ സ്നേഹിതനായ്.

പൂക്കൈത ജലത്തെ, നീരുറവയെ വറ്റാതെ കരുതി വെക്കുന്ന ചെടിയാണ്. പൂ വിരിഞ്ഞാൽ പരിസരമാകെ സുഗന്ധം നിറക്കുന്ന ചെടി.

കവിതയുടെ പേര് അർത്ഥവ്യാപ്തി നേടുന്നതിവിടെയാണ്. അയാൾ പൂക്കൈത തന്നെ.

നേരം പോയ് നേരം പോയ് എന്ന് നിരന്തരം സഹജരെ പാടിയുണർത്തുന്ന പോരാളിക്ക് പൂക്കൈത എന്നല്ലാതെ മറ്റെന്ത് പേരാണ് നൽകുക.

അതെ; നേരം പോയ് നേരം പോയ്... കാത്തു നില്ക്കുവാൻ നേരമില്ല. കൊല്ലാക്കൊല ചെയ്യുന്ന നീതിമാൻമ്മാരുടെ നിയമനിർമ്മാണങ്ങൾ നമ്മെ വരിഞ്ഞുമുറുക്കുകയാണ്.

പൗരത്വ ബില്ല്, ഏകീകൃത സിവിൽ കോഡ് നിയമങ്ങൾ സമൂഹത്തിലെ രക്ഷകരെ ഉന്മൂലനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

നീതിയെന്ന മനോഹര വാക്യത്തിലൂടെ അനീതിയുടെ കൈയേറ്റം, തുല്യനീതിയെന്ന വിഷം.

ജീവിക്കണോ മരിക്കണോ എന്ന സന്ദേഹമല്ല. എതിരുകളെ നേരം പോയ് നേരം പോയെന്ന പാടി ജ്വലിപ്പിച്ച് എതിർ ജ്യോതിയായ് മാറ്റുമ്പോഴാണ് നമ്മളും ജീവിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് തെളിഞ്ഞു വരിക.

എതിർ ജ്യോതി തെളിയുക തന്നെ ചെയ്യും എന്ന വലിയ പ്രതീക്ഷയിലേക്ക് നമുക്കും പാടാം.

മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കവിത

–സീതാദേവി കരിയാട്ട്

കെ. ജി. എസിന്റെ പൂക്കൈത എന്ന കവിത വർത്തമാനകാല ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പരിച്ഛേദമാണ്. പൗരത്വം നഷ്ടപ്പെടുന്നതും സത്വം നഷ്ടപ്പെടുന്നതും ഇക്കാലത്തിന്റെ ദുരന്തമുഖമാണല്ലോ? അരിക് പറ്റി ജീവിക്കേണ്ടി വരുന്നവന്റെ ആത്മകഥ പലപ്പോഴും നിലവിളിയിലോ കൊലവിളിയിലോ ആണ് അവസാനിക്കുക. അവന്റെ ചരിത്രം വർത്തമാനം മാത്രം. പച്ചമനുഷ്യനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു പരത്തുന്ന അറിവുകൾ പലതരത്തിലായിരിക്കാം. ഇത്തരമൊരു സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണമാണ് ഈ കവിത. സൂര്യനെ പൂക്കൈത എന്ന് സംബോധന ചെയ്യുന്നത് തന്നെ കാവ്യാത്മകമാണ്. ഈ കവിതയിൽ ഒരു കഥയുണ്ട്. കഥയിൽ ഒരു ജീവിതമുണ്ട്. ഇരയാകേണ്ടി വരുന്നവന്റെ നരജന്മ കഥ. പല കോണുകളിൽ നിന്നും ഒരേ സൂര്യനെ കാണുന്നതുപോലെ പല കോണുകളിലൂടെ വായിക്കാവുന്ന കവിതയാണ് പൂക്കൈത.

കെ. ജി. എസിന്റെ കവിതകളുടെ സവിശേഷതയായി എനിക്ക് തോന്നിട്ടുള്ളത് ദൃശ്യപ്പെടാത്ത അദൃശ്യതയാണ്. ഒരു വാലോ തുമ്പോ നീട്ടി കവിതയിലേക്ക് വായനക്കാരെ കൊണ്ടു പോകുന്നു. ഒരു കണ്ണു കെട്ടിക്കളിയുടെ ത്രില്ലുണ്ടതിന്. ഒരു പട്ടിയുടെ കുരയ്ക്കും അതിനു പിന്നിലെ നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കും അതിവിപുലമായ അർത്ഥവ്യാപ്തിയും നോട്ടത്തിൽ നിയമ വ്യവസ്ഥയുടെ ഭയാനകമായ അസ്വസ്ഥതയും, രാഷ്ട്രീയ മാനങ്ങളും കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്നതു പോലെ.

പൂക്കൈതയിലാവട്ടെ, എവിടെ നിന്നോ വന്നണഞ്ഞ വൃദ്ധൻ. കവിയോ, കവിതയോ ആകാമത്. നക്സലൈറ്റോ, മാന്ത്രികനോ, ദിവ്യനോ—മേൽക്കുപ്പായത്തിൽ പല ഐഡന്റിറ്റികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ ചിത്രവും, ചരിത്രവും, കെട്ടുകഥകളും കെട്ടുപിണഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. ചരിത്രത്തെ അറിയാൻ, (സത്യത്തെ) പുറപ്പെട്ട അധ്യാപകരാവട്ടെ സംഭവബഹുലമായ ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യ ചരിത്രത്തെ കുലം, തല, കൈ, മനസ്സ്, സ്വപ്നം ഇവയൊക്കെ തരം തിരിച്ച് അയ്യങ്കാളിയിലേക്കും ശംബൂകനിലേക്കും, ഏകലവ്യനിലേക്കും നെരൂദയിലുമായി യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഒരു പകർന്നാട്ടം നടത്തുന്നുണ്ട്.

കവിതയെ സാഹിത്യ വിചാരണക്ക് വിധേയമാക്കുമ്പോൾ കവിതയോ കഥയോ കെട്ടുകഥയോ പൊള്ളുന്ന ജീവിത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളോ ആയി കവിത തുടങ്ങുന്നത് ഏകവചനത്തിലാണ്. ഒറ്റയാൾ, ഒറ്റമുറി വീട്, ഏകാന്തതയുമായി. എങ്ങുനിന്നോ വന്നൊരാൾ. പല കോണിലൂടെയുള്ള നോട്ടങ്ങൾ പലതാക്കുന്നുണ്ട് വൃദ്ധനെ. ഒറ്റപ്പെടലിന്റെ വ്യഥകളും രഹസ്യങ്ങളുടെ ജുബ്ബയുമായൊരുവൻ.

ഭ്രമാത്മകമായ ബിംബകൽപ്പനകളിൽ വൈക്കം കായലിലെ നിലാവല പോലെ നിദ്രാവിഹീനമാവുകയാണ്. ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് കെട്ടുകഥയിലേക്ക് ഭാവനയുടെ ആകാശത്തു നിന്ന് പൊള്ളുന്ന രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ നെരിപ്പോടിലേക്ക് കവിത പതഞ്ഞു പൊങ്ങുന്നു. ഓടിയോടി വെറുപ്പിന്റെ തീച്ചൂളയിൽ നിന്ന് പുറത്തെത്തിയപ്പോൾ പുകച്ചുരുൾ മാത്രമാണെന്നും പുകച്ചുരുൾ ചാരമാകാതെ വീണ്ടും അഗ്നിയായി പടരുന്നുമുണ്ട്. വാക്കുകൾ എയ്തെയ്ത് മുറിവേൽപ്പിക്കുന്ന കവിത സാധാരണ വായനക്കാരുടെ ബുദ്ധി ചിന്തകൾക്ക് ആകാശവാതിൽ തുറക്കുകയാണ്. പൊലിപ്പിക്കുന്ന അനിശ്ചിതത്വങ്ങളുടെ കനലാട്ടം കവിതയിൽ ചിതറിത്തെറിക്കുന്നു. തലച്ചോറിൽ ഇടിമിന്നൽ പോലെ പ്രജ്ഞയെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്ന ബിംബങ്ങളുടെ കുത്തൊഴുക്കായി വൈക്കം കായലിന്റെ കാണാക്കയങ്ങൾ സ്വപ്ന സമാനമായും, ഭയാനകമായ രാഷ്ട്രീയ ബോധ്യങ്ങളായും കവിത കൈപ്പിടിയിലൊതുങ്ങാതെ കുതറിയോടുന്നു. പറയാതെ പറയുകയാണ് പലതും.

□

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിട്ടിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളൊ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിട്ടുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം – കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ – എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: <info@sayahna.org>.
- പ്രതികരണങ്ങൾ <info@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമ്മന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.